Библиотека

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 174 (7. 263) 1990 йил 2 август, пайшанба. Баҳоси 3 тийин.

Озиқ-овқат дастури бўғинлари

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросида

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси КПСС XXVIII съездининг якунлари ва съезд қарорларини бажаришга доир вазифалар билан боғлиқ масалаларни кўриб чиқди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мазкур масалага оид қарорида КПССнинг XXVIII съезди қабул қилган қарорлар қайта қуриш манфаатларини кўзлаб, ижтимоий кучларнинг кенг кўламдаги ҳамкорлиги учун зарур шарт-шароитни вужудга келтириши айтилади. Съезд совет жамияти турмушининг барча асосий соҳаларида партия сиёсатининг энг муҳим йўлларини белгилаб берди. Съезд партиянинг танланган социалистик йўлга содиқлигини таъкидлади. Иқтисодий соҳада бошқариладиган бозор муносабатларига ўтиш ва аҳолининг ижтимоий ҳимояланиши юзасидан тадбирлар комплексини ишлаб чиқиш — асосий вазифадир.

Съезд КПСС сиёсий ислоҳотни ниҳоясига етказишга, бутун ҳокимиятни халқ депутатлари Советларига топшириш жараёнига бутун чоралар билан кўмаклашишга қатъий қарор берганлигини баён этди. Советларнинг ҳокимиятни тўла бошқаришини қўллаб-қувватлаш партия комитетларининг энг муҳим сиёсий вазифаси деб белгиланди. Партия комитетлари Советлар билан баҳамжиҳат алоқаларни йўлга қўйиши, уларнинг амалдаги ҳокимият органлари сифатида қарор топишига кўмаклашиши, Советларнинг самарали тўлақонли фаолиятга тезроқ ўтишига ёрдам бериши лозим.

Съезд, дейилади қарорда, КПСС жамиятни янгилаш учун курашда пешқадам сиёсий куч бўлиб қолишини кўрсатди, барча демократик кучларни бирлаштириш қоидалари ва йўлларини ишлаб чиқди. Съезд партия ташкилотлари, партия комитетлари жўшқин ижтимоий жараёнлардан орқада қолаётганлигини бартараф этиш, меҳнат жамоалари билан амалий кундалик алоқаларни йўлга қўйиш зарурлигини қатъиян ёқлаб чиқди. Съезд ҳар бир коммунист партия сиёсатини ишлаб чиқиш ва амалга оширишда қатнашиши учун унга зарур шарт-шароит яратиб бериш вазифасини ўртага қўйди.

Съезднинг социалистик йўл ва демократия позициясида турган ҳозир тузилаётган ижтимоий-сиёсий ташкилотлар ва ҳаракатларнинг кенг доираси билан КПССнинг ҳамкорлиги ва баҳамжиҳат ҳаракатларини ривожлантириш тўғрисидаги хулосаси барча даражадаги партия ташкилотлари фаолияти учун муҳим сиёсий аҳамиятга моликлигини Сиёсий бюро таъкидлаб ўтди.

Қарорда КПСС съезди қўллаб-қувватлаган ташқи сиёсий йўл совет халқининг туб манфаатларига мос эканлиги, бу йўл ички вазифаларни ҳал этиш учун қулай шароит яратиб бериши таъкидланади. Ҳарбий сиёсат масалалари, ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оилалари тўғрисида ғамхўрлик қилиш ҳамиша партиянинг эътиборида бўлиши лозим. Съезд ишидаги ошкоралик, рўй-ростлик ва юксак талабчанлик партиядаги муносабатларнинг янги тусига мос келади ва партия турмушининг қоидаси бўлиб қолиши керак.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси съезд якунларини кенг тарғиб этишни дарҳол авж олдириб юборишни, мамлакатдаги сиёсий вазиятни барқарор қилиш учун съезд ҳужжатларининг ғоят муҳимлигини очиб беришни жуда муҳим вазифа деб ҳисоблайди. Барча босқичдаги партия комитетлари касаба уюшмаларида ва бошқа оммавий жамоат ташкилотларида ишлаётган коммунистлар иштирокида ишчилар ва колхозчилар билан очиқчасига суҳбатлар ўтказиш чоғида чинакам ечимларни ва вужудга келган масалаларга жавобларни топишлари лозим.

Иттифоқдош жумҳуриятлар Компартияларининг Марказий Комитетлари, барча партия ташкилотлари, КПСС аъзоси бўлган халқ депутатлари сиёсий усуллардан ва қонун чиқаришда ташаббус кўрсатишдан фойдаланиб, съезднинг миллий масалага доир дастурий вазифалари амалга оширилишига эришишлари, миллатлараро муносабатлар маданиятини тарбиялаш юзасидан қатъият билан иш олиб боришлари, зўравонликнинг ҳар қандай шаклларини қатъиян қоралашлари лозим.

Съезд берган топшириққа мувофиқ, унинг қарорларини тарғиб этиш ва тушунтиришга КПСС XXVIII съездининг барча делегатлари жалб этилади.

Сиёсий бюро аъзоларининг КПСС Марказий Комитети котиблари ҳамда КПСС Марказий Комитети аъзоларининг матбуотда, радио ва телевидение орқали мунтазам чиқишларини, уларнинг жойларга боришларини, меҳнат жамоаларида ва бошланғич партия ташкилотларида учрашув ўтказишларини таъминлаш муҳим деб топилди.

1990 йил сентябрь-октябрь ойларида КПСС Марказий Комитетининг Пленумини ўтказиш, унда партия XXVIII съезди қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларни кўриб чиқиш, жумладан янги сайланган Марказий Комитет, КПСС Марказий Комитети комиссиялари таркибининг ички ва ташқи сиёсатнинг асосий йўналишларига доир фаолияти усуллари ва шаклларини такомиллаштириш тўғрисидаги таклифларни муҳокама қилишга қарор берилди.

Қарорда 1990 йил ноябргача партияда ҳисобот-сайлов кампаниясини уюшқоқлик билан тугаллаш зарурлигига партия комитетларининг алоҳида эътибори қаратилди. Съездлар ва конференциялар партия ташкилотлари фаолиятини КПССнинг янги Устави ва съезднинг Дастурий баёноти негизида қайта қуришга, КПССда партия ички турмуши янги демократик қоидаларини чинакамига қарор топтиришга ёрдам беришига эришиш муҳимдир.

Давлат ҳокимияти органларида, СССР Министрлар Советида, илмий муассасаларда, оммавий ахборот воситаларида ишлаётган коммунистларга бозорга ўтиш, уни амалга ошириш босқичлари билан боғлиқ тушунтириш ишларини кучайтириш топширилди. Равшан бўлмаган ҳар бир масаланинг батафсил ёритилишига ҳаракат қилиш лозим.

КПСС Марказий Комитети Секретариати олдига КПСС XXVIII съезди иқтисодий, аграр, ёшлар, ҳарбий сиёсат, маориф, фан ва маданият, миллатлараро муносабатлар, КПССнинг оммавий ахборот воситалари тўғрисидаги масалалар юзасидан қабул қилган резолюцияларининг бажариш ишларини ташкил этиш вазифаси қўйилди. Съезднинг ана шу ҳужжатларда баён қилиб берилган позициясини тегишли давлат ва хўжалик идораларига расмий равишда етказиш зарур деб топилди.

КПСС янги Программасини тайёрлаш ишларини дарҳол бошлаб юбориш зарур деб ҳисобланди.

Тошкентликлар дастурхонига

● ПОЙТАХТИМИЗ аҳолиси ва шаҳримизга бошқа жойлардан ташриф буюрган меҳмонлар Тошкентнинг аҳоли гавжум жойларида ташкил этилган мева-сабзавот ярмаркаларини кўриб, бозорларда нарх-наво бироз пасайганлигини ҳис этиб бундан мамнун бўлмоқдалар, дала неъматларини пешма-пеш пойтахтликлар дастурхонига етказиб бераётган сабзавоткорларга чин дилдан ташаккур сўзларини изҳор этмоқдалар.

Собир Раҳимов район улгуржи-чакана савдоси, мева-сабзавот комбинатига қарашли 19-магазин агрегат заводи атрофида жойлашганлиги сабабли ушбу корхона ишчилари унинг хизматидан баҳраманд бўлмоқдалар. Июль ойининг ўзидагина бу ерда 120 тоннадан зиёд мева ва сабзавот маҳсулотлари сотилди.

— Биз завод ишчилари берган буюртма билан улар хоҳлаган дала неъматларини ҳозиру нозир этишга ҳаракат қилмоқдамиз, — дейди магазин мудири Ҳусан Ҳамдамов. Биз аҳоли дастурхонининг янада тўкин бўлиши йўлида бундан кейин ҳам жонбозлик кўрсатаверамиз.

Худди шундай фикрни биз Киров район улгуржи-чакана савдоси мева-сабзавот комбинатига қарашли 16-магазин хизматчиларидан ҳам эшитдик. Бу магазин жамоаси Тошкент районидаги К. Маркс номли, Ўзбекистон ССР 50 йиллиги ва Ильич номли колхозлар билан шартнома асосида ҳамшаҳарларимиз дастурхонининг тўкин бўлиши йўлида ғайрат кўрсатмоқда.

— Дастурхон тўкинчилигида ҳикмат кўп, — дейди магазин мудираси Саида Умарова. — Бу борада биз дала меҳнаткашлари билан бир ёқадан бош чиқариб ишлаётганимиздан хурсандмиз. Пештахталар дала неъматларига қанчалик тўла бўлса шунчалик яхши. Бу нарсани биз бу йил ташкил этилаётган ярмаркалардан, ўз маҳсулотларини шаҳримизга олиб келаётган деҳқонларнинг саховатидан яққол ҳис этиб турибмиз.

Биз ҳам озиқ-овқат дастури бажарилиши йўлида ҳиммат кўрсатаётган шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларининг ишларига ривож тилаб қоламиз.

С. БОБОЕВ.

СУРАТЛАРДА: расталарда харидорларга хизмат кўрсатиш пайти.

Т. Каримов суратлари.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советида

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети СССР Президентининг «СССР қонунларида кўзда тутилмаган қуролли бўлинмаларни тузишни тақиқлаш ва қурол-яроғлар ғайриқонуний тарзда сақланган ҳолларда уларни тортиб олиш тўғрисида»ги Фармонини рўёбга чиқаришга қаратилган қарор қабул қилди.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ижроия комитетларига, Тошкент шаҳар ижроия комитетига, Ўзбекистон ССР министрликлари ва идораларига қурол-яроғлар, ўқ-дорилар, портловчи моддалар, жанговар техника ва бошқа ҳарбий мол-мулкларни ғайриқонуний тарзда тайёрлашни, эҳтиётсизлик билан сақлашни ва уларнинг йўқолиб қолишини истисно этадиган зарур чораларни дарҳол амалга ошириш топширилди.

Қарорда барча корхоналарда тиғли қурол ва ўт очиш қуроли, ўқ-дори ва бошқа жанговар воситаларни тайёрлашга уринишлар қаттиқ назорат қилиниши ва унинг олди олиниши зарурлиги айтилади.

Халқ депутатлари маҳаллий Советлари ижроия комитетларига Ўзбекистон ССР министрликлари ва идораларига Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Президенти Фармонининг талабларини меҳнат жамоаларида, ўқув юртларида ва истиқомат жойларида тушунтириш ишларини дарҳол авж олдириш таклиф этилди. Тушунтириш ишларини олиб бориш ва можароли вазиятларнинг олдини олиш учун махсус гуруҳлар тузилсин. Уларга совет идораларининг, корхоналар, муассасалар, ўқув юртлари ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари шахсан бошчилик қилишлари зарур.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Президентининг «СССР қонунларида кўзда тутилмаган қуролли бўлинмаларни тузишни тақиқлаш ва қурол-яроғлар ғайриқонуний тарзда сақланган ҳолларда уларни тортиб олиш тўғрисида»ги Фармонини рўёбга чиқаришга оид шошилинч тадбирлар режаси тасдиқланди.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область ижроия комитетларига, Тошкент шаҳар ижроия комитетига, Ўзбекистон ССР министрликлари ва идораларига ушбу қарор қандай бажарилаётганлиги тўғрисида Ўзбекистон ССР Министрлар Советини хабардор қилиб туриш вазифаси топширилди.

◎ (Мазкур қарорга шарҳ тонгги рўзномаларда берилган).

ВАЗМИНЛИККА НИМА ЕТСИН!

ЎҒЛИНИНГ хати келди-ю ўзи келмади. Совуқ жасадини олиб келишди. Бир зумда ҳовлини қий-чув босди. Онанинг фарёди оламни тутди.

Маҳалла фаолларидан бири юрак ютиб онага яқинлашди:

— Бандалик, янга. Тангри таолло жамики инсонларга ўлимни ҳақ қилиб яратган экан, унинг ҳукмига қарши боришга ожизмиз. Марҳумнинг шунча озор чекканни етар. Энди уни тезроқ жойига элтиш тараддудини кўрайлик.

Ҳовлини тумонат босди. Тўпланган баъзи кишиларнинг кўриниши маросимдан кўра кўпроқ намойишга келгандек эди. Тобут қўлма-қўл бўлди. Кўтар-кўтар билан қабристонга қандай етиб боришганини ҳам билмай қолишди одамлар. Расм-русумлар бажо келтирилди. Жаноза ўқилди. Кейин бирдан қабристонда ғала-ғовур бошланиб бир гуруҳ аёллар пайдо бўлишди. Улар дод солиб тобутга ёпишишди. Қандайдир одамлар тобутни куч билан кўтариб қабристондан кўчага олиб чиқиб кетишди.

Таъзияга келганлару марҳумнинг яқинлари ҳайрон. Мақсади нима бу кишиларнинг? Нега ўликни бунақа сарсон-саргардон қилишаяпти? Баъзилар ҳаёлларини йиғиб тобут орқасидан югуришди. Елкаларидаги тобут билан номаълум томонга кетаётган одамларни тўхтатишга уринишди, ялиниб-ёлворишди. Лекин тобут кўтарганлар жазавага тушиб баттар олдинга интилишарди. Тала-тўп авжида. Ўртада эса ўлик сарсон.

— Ё тавба, нима бўлаяпти ўзи? Бу қандай мусулмончиликда ёзилган? Ахир Қуръони каримда ҳам ўликни сарсон қилмай, иззат-икром билан дафн этиш буюрилган-ку, — дейди бир қария ёқа ушлаб.

— Наҳотки ўлим ҳақлигини ҳам унутиб қўяётган бўлса бу одамлар, — дейди унинг ёнида турган бир киши.

Оқшомхонлар бизни тўғри тушунишларини истардик. Ушбу воқеани ёзишдан мурод кимларнидир қоралаш, бировга дашном бериш, таъна, маломатлар тошини отиш эмас, балки ўликни ножўя сарсон қилиб, уни сўнгги йўлга иззат ва икром билан элтиб қўйишдек муқаддас урфимиз оёқ-ости қилинаётганлигидан, бу ножўя ҳатти-ҳаракатлардан қанчадан-қанча диллар дарз кетаётганидан ранжиб гапираяпмиз бу сўзларни. Қанча эҳтиросларга берилсак ҳам, лекин ўлим ҳақлигини унутмаслигимиз керак-да, ахир!

Келинг, бир мушоҳада қилиб кўрайлик. Ер юзида (бундан шаҳримиз ҳам мустасно эмас) бир кунда йўл транспорт қоидалари-ю техника хавфсизлигига риоя қилмаслик, турли қотилликлару қабиҳликлар ва ёнғинлар, баъзан эса ўз жонига қасд қилишлар сабабли қанча-қанча бахтсиз ҳодисалар рўй беряпти. Уларнинг аксарияти кишилар ўлими билан тугаётганлиги ҳам ҳаммамизга кундек аён. Бу фожиалар асрлар оша ҳам содир бўлган ва ҳозирда ҳам биз олдини олишга қанчалик ҳаракат қилмайлик улар озми-кўпми содир бўлиб турибди. Бундан кўз юмиш эса бориб турган нодонлик. Ахир ҳаётда бўлгани сингари армияда ҳам бахтсиз ҳодисалар рўй бермайди деб ким кафолат бера олади?! Кўриниб турибдики, ўлим ҳеч қачон, ҳеч замонда жой ва макон танлаган эмас. У кишиларнинг ёшини ҳам, миллатини ҳам суриштирмайди.

Мисолларга мурожаат қилайлик. Ҳамшаҳримиз Д. Муҳамедов бронетранспортёрнинг сувга қулашидан, А. Петров ўз жонига қасд қилиб, Д. Дурдиев ва А. Ченчиковнинг ўлими автомобиль ҳалокати туфайли, Р. Нурматов эса ёнғин сабабли вафот этдилар. Шу ўринда бир гапни очиқ айтишга тўғри келади. «Армиядан фақат ўзбекларнинг ўлиги қайтаяпти» дегувчилар янглишадилар. Афсуски, бевақт хазон бўлганлар орасида ҳамма миллат вакиллари топилади. Буни юқоридаги мисол ҳам исботлаб турибди. Албатта, бу жудоликлар ҳаммамизни қаттиқ изтиробга солмоқда. Шундай экан, ҳар хил миш-миш-у, уйдирмаларга берилмай, воқеа ва ҳодисалар силсиласига холисона баҳо берайлик. Пашшадан фил ясаб, зада бўлган қалблар ярасига туз сепиш ўрнига, қўлимиздан келганча жудолик аламига учраган оилаларга ёрдам берайлик. Алам ва ташвиши ўзига етиб ортиб, бир оғиз ширин сўзга илҳақ бўлиб турган бу инсонларга меҳр-оқибатли бўлайлик.

Ҳарбий хизмат вазифасини ўташ вақтида ҳалок бўлган кишиларнинг маълумотлари билан таниша туриб, баъзи бўлинма ва қисмларда, айниқса қурилишда носоғлом муҳит қарор топганлигининг, интизом бўшашиб кетганлигининг, «дед»ларга (оқсоқолларга) ёшлар тобе бўлиб қолаётганлигининг ҳам гувоҳи бўласан киши. Турли жойларда ҳарбий бурчини ўтаётган О. Дадабоев, О. Толиповларнинг ўлимига юқоридаги интизомсизликлар сабаб бўлди. Хўш, уларнинг ўлимига ким жавоб беради? Бу фожиа сабабкорлари албатта жазо олишлари керак. Шундай қилиш керакки, бу жазодан ўзгалар ибрат олсин, ҳамма хабардор бўлсин. Бунинг учун бирон бир ўлим билан боғлиқ тергов ишлари тугагандан кейин унинг натижаси ошкора қилиниши мақсадга мувофиқ деб ўйлаймиз. Ана шундагина ҳар хил шов-шувлару, тўқималарга ўрин қолмайди.

Бугунги кунда армияга чақириш ишлари қаттиқ назорат остига олинганлиги ҳеч кимга сир эмас. Бу ҳақда Ўзбекистон Компартиясининг XXII съезди материалларида ҳам алоҳида қайд этиб ўтилди. «Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети армия обрўсига путур етказишга, чақириқ тадбирларини барбод этишга, халқ ва армияни бир-бирига қарама-қарши қўйиш уринишларига қаршидир. Айни вақтда бу борада муайян доираларда кўрилаётган ҳаракатларни якдиллик билан қоралаймиз, — дейилади Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи котиби, Ўзбекистон ССР Президенти И. А. Каримовнинг партия XXII съездига қилган Сиёсий маърузасида. — Шу билан бир қаторда биз, армия хизматига салбий муносабатни келтириб чиқарган сабабларни бартараф этиш учун омилкорлик билан ҳаракат қилишимиз шарт. Бу ўринда гап айрим ҳарбий қисмларда интизомнинг бўшашиб кетганлиги, Уставга хилоф муносабатлар мавжудлиги, йигитларнинг майибланиб қайтиши ва ҳалок бўлишига йўл қўймаслик ҳақида бормоқда. Биз рўй-рост айтишимиз керакки, бунга асло йўл қўя олмаймиз. Ўз фарзандларимизни уларга нисбатан нохуш ҳатти-ҳаракатлардан ва белгиланган қонунларнинг бузилишидан муҳофаза қилиш учун барча ишларни қиламиз».

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ташаббуси билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Иттифоқ органларига йигитларимизнинг хизматини ўташ тартибини ўзгартириш тўғрисида бир қанча таклифлар киритди. Бу масалалар ҳозир ҳал этилмоқда. Чунон-Хчи, қурилиш қисмларига чақирилган йигитлар Туркистон ҳарбий округи ҳудудида хизматни ўташлари тўғрисидаги масала эса ҳал этилди. Чақирув комиссияларига Олий Совет, маҳаллий Советларнинг депутатлари, юқори малакали тиббий хизматчилар жалб этиладиган бўлди. Ўзбекистондан чақирилган йигитларнинг барча жанговар қисмларда ҳарбий хизматни ўташ шарт-шароитлари жумҳурият жамоатчилиги томонидан қатъий назорат остига олинмоқда. Айниқса армияга касалга чалинган йигитларнинг тушиб қолмаслигига катта эътибор берилаяпти. Сир эмас: яқин-яқинларгача «план бажариш» учун баъзи ҳарбий бўлимларда носоғлом йигитлар ҳам хизматга яроқли деб топиларди. Шаҳримизнинг Ҳамза районидан хизматга чақирилган Д. Серебрянников, Акмал Икромов районидан А. Расулевларнинг ҳарбийдан ўликлари қайтишига мана шу «план бажариш» иллати сабаб бўлди. Хўш, бу ўзбўларликка бирор киши жавоб бердими? Уларни тиббий кўрикдан ўтказган шифокорларнинг ҳам фарзандлари бордирку ахир! Инсонда, айниқса, одамлар соғлиғи йўлига бел боғлаган ўша шифокорларда диёнат бўлиши керак эдику!

Бугунги кунда армиядан Тошкентга жигаргўшаларимизнинг ўлиги солинган тобутлари қайтмасликлари устида барча ишлар қилинмоқда. Армия ва унда хизмат қилаётган фарзандларимиз ҳақидаги масала жумҳурият раҳбариятининг диққат-марказидан тушмаётган экан, шунга яраша иш тутиш, ортиқча эҳтиросу ҳис-ҳаяжонларга берилмасликни истардик. Ахир, алангаланган бу эҳтиросларимизни жиловлаб олмасак, масалага соғлом ақл ва идрок билан ёндошмасак оқибати не бўлади? Мана шу саволни ўз-ўзимизга бериб кўрдикми ҳеч?

Назаримизда кўпчилик бундай саволдан анча йироқ кўринади. Агар шундай бўлмаса Бешқўрғон қабристонидаги бебошликлар содир бўлармиди? Узоқ Хабаровск ўлкасидан бахтсиз ҳодиса туфайли ўлиги келган Тансиқбоев даҳасида турувчи ҳамшаҳримиз А. Ҳикматовнинг жасадини тала-тўп қилмай, иззат-икром билан ерга қўймасмидик? Келинг, бир мулоҳаза қилиб кўрайлик. Боши-кети йўқ бу жанжалдан кимга наф? Шу билан нима ўзгаради? Ҳодисалар туби бошқа томонга буриладими? Ёки бирор мўъжиза рўй берадими? Ҳеч бўлмаса шу қилмишимиз билан таъзияли хонадон соҳиблари кўнглига бирор тасалли бера оламизми? Ёки марҳумга бўлган ҳурматимизми бу? На униси, на буниси. Биз ўша армиядан фақат ўзбекларнинг ўлиги келаяпти дегувчиларга яна бир ҳақиқатни айтиб қўймоқчимиз. Минг афсуслар бўлсинки, куни-кеча Туркманистон ҳудудидан яна бир тобут келди. Буниси шаҳримиз Шимоли-Шарқ даҳасида турувчи С. Фроловнинг мурдаси эди.

Яна қайтарамиз. Биз бу мақола билан бир нарса демоқчимиз: фақат ўйлаб, оқилона иш тутиш, ўткинчи жазавага берилмай қилмишингизнинг охири нима билан тугашини кўз олдингизга келтиринг демоқчимиз. Бир фожиали ўлим устидаги тортишувларимиз бошқа мудҳиш фожиаларни келтириб чиқармасин, ўзга бегуноҳлар ёстиғи қуримасин, ҳеч бир норасиданинг кўз ёши бевақт тўкилмасин, ғам-аламдан отахонлару, онахонларимизнинг беллари дол бўлмасин, кўзларига ёш қалқимасин демоқчимиз.

Мард одам дилидаги гапни дангал айтади. Лозим бўлган идораларнинг ҳам эшиги ҳамиша очиқ. Ҳақ сўзни ҳеч ким инкор этолмайди. Ошкоралик, демократия бизга шундай ҳуқуқни бериб қўйибди. Фақат ундан оқилона фойдаланиш йўлларини излайлик. Вазминлик, босиқликка нима етсин, ахир!

М. ОРИПОВ.

ЖУМҲУРИЯТ ОЛИЙ СОВЕТИ КОМИТЕТЛАРИДА

КУН ТАРТИБИДА — ХАЛҚАРО МУАММОЛАР

Ўзбекистон ССР Олий Советининг Халқаро ишлар комитети 30—31 июль кунлари ўтказган семинар-кенгаш халқаро сиёсат, ташқи иқтисодий ва маданий алоқалар муаммоларига бағишланди.

Халқ депутатлари КПСС XXVIII съездининг қарорлари асосида халқаро сиёсат масалалари юзасидан фикрлашиб олдилар. Жумладан, съезд делегатлари бўлган депутатларнинг нутқлари катта қизиқиш уйғотди.

Комитет раисининг ўринбосари Н. Саъдуллаев жумҳуриятнинг ташқи иқтисодий фаолияти тўғрисидаги Қонун лойиҳасига оид иш тўғрисида ахборот берди.

«Вариант» Совет—Болгария ва «Совпластитал» Совет — Италия қўшма корхоналарига бориш назарий машғулотларга ўзига хос илова бўлди. Семинар-кенгаш қатнашчилари ана шу корхоналарнинг ишлаб чиқариш, молиявий, коммерция фаолияти билан танишдилар, қўшма корхоналарни янада такомиллаштириш, иқтисодий фаолиятнинг ана шу шаклини ривожлантириш истиқболлари билан боғлиқ муаммоларни ўргандилар.

Семинар-кенгаш мажлисини халқаро ишлар комитетининг раиси П. Қ. Ҳабибуллаев олиб борди. **(ЎзТАГ).**

УСТАВ НАШР ЭТИЛДИ

КПССнинг XXVIII съезди тасдиқлаган «Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Устави» алоҳида китобча қилиб нашр этилди.

Китобчани Сиёсий адабиёт нашриёти босмадан чиқарди. **(ТАСС)**

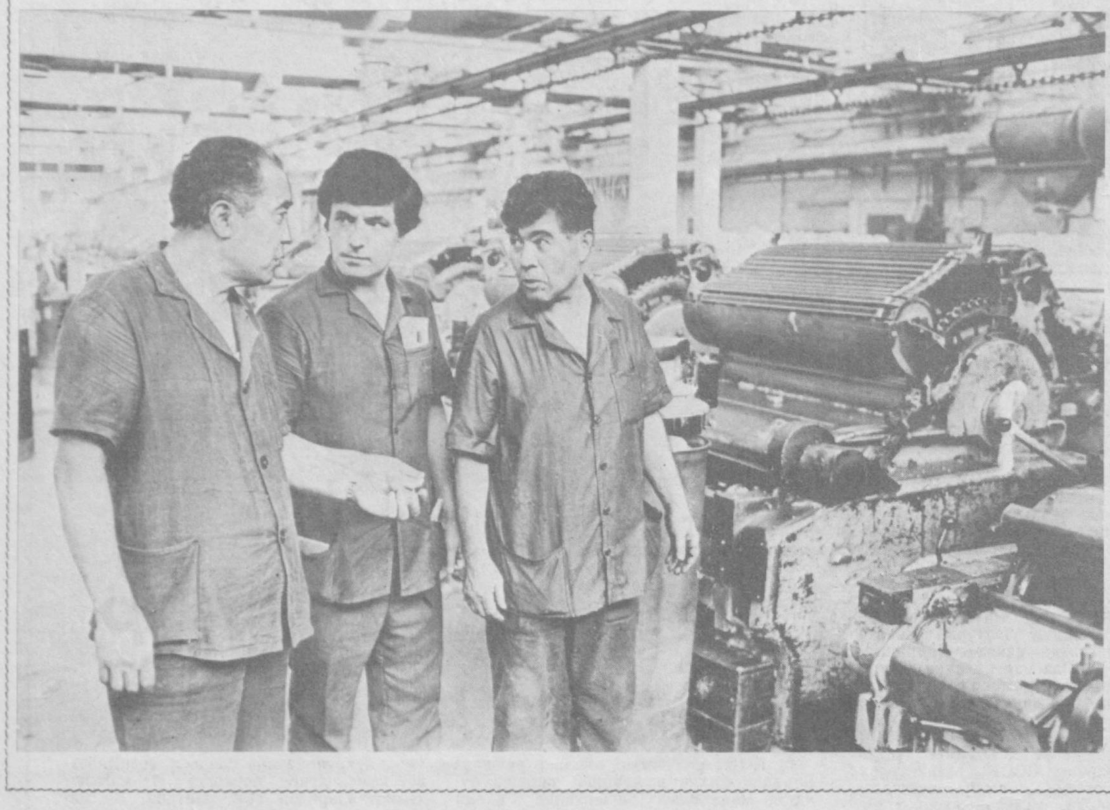

АҲИЛЛИК, ЎЗАРО ЁРДАМ САМАРАСИ

Тошкент тўқимачилик комбинати 1-йигирув-тўқув фабрикасининг йигирув цехи жамоаси ўз олдига қўйилган мураккаб вазифаларни адо этишга интилмоқда. Ҳар бир ишчидан тортиб цех бошлиғи Ғофур Сангиновгача дақиқалар қадрига етиб ишлашга, бир-биридан ўрганишга ҳаракат қилмоқдалар.

Цех бошлиғи айниқса ёш ишчиларга ғамхўрлик кўрсатяпти, уларга ҳар томонлама ёрдам беряпти. Ана шундай аҳиллик, ўзаро ёрдам натижаси чакки бўлмаяпти. Ёшлар ҳам шунга яраша иш самарадорлигини ошириб бормоқдалар.

СУРАТДА: цех бошлиғи Ғофур Сангинов (ўртада) смена усталари Турсунали Умарбеков (чапда) ва Мирсаид Ҳидоятовлар билан иш унумини қандай қилиб кескин кўтариш ҳақида ўзаро фикрлашмоқда.

М. Нуритдинов (ЎзТАГ) сурати.

Маҳалла (мавзе) комитетларининг Низоми лойиҳасини муҳокама қиламиз

ДАҲАЛАРДА ҲАМ БЎЛСА

РЎЗНОМАНИНГ 1990 йил 9 июль сонидаги маҳалла (мавзе) комитетларининг Низоми лойиҳаси билан чуқур танишиб чиқдик. Уни маҳалламиз комитети аъзолари ўртасида муҳокама қилиш вақтида бизда айрим фикр ва мулоҳазалар туғилди.

Умуман Низомнинг асосий қисми — тузилиши мақсадга мувофиқдир. Унда масалалар тўғри қўйилган, пайдо бўладиган муаммоларни ҳал этиш йўллари аниқ баён этилган.

Низом лойиҳасининг 7-бандида маҳалла (мавзе) комитетларнинг ваколатлик муддати беш йилга белгиланиши ҳақидаги фикрни биз ҳам қўллаб-қувватлаймиз. Шунингдек, комитетнинг ўз фаолияти тўғрисида йилига бир марта фуқароларнинг умумий йиғилишида ҳисобот бериш ҳам мақсадга мувофиқдир. Лойиҳанинг 10-бандида қайд қилинган давлат бюджети ҳисобига маҳалла комитети раиси ва котиби меҳнатига ҳақ тўланиши, маҳалла (мавзе) ободончилигини янада яхшилаш, маданий-маиший ишларни тўғри йўлга қўйиш, маҳалла фуқароларига ғамхўрликни кучайтиришда катта омил бўлиб хизмат қилади. Яна бир яхши нарса маҳалла (мавзе) комитети юридик шахс ҳуқуқига эга бўлиб, ўзининг маҳалласи номи кўрсатилган давлат гербисиз думалоқ муҳрига эга бўлишининг йўлга қўйилишидир.

Бироқ лойиҳада кўп қаватли уйларда яшовчи миллий аҳолининг урф-одатлари, анъаналарини ўтказиш ҳисобга олинмаган. Мана шу нарса бироз чалкашликка йўл қўяди. Шунинг учун бўлса керак биз айрим илтимос ва талабларимизни район ижроия комитети раҳбарларига баён этсак, кўпинча улардан: «Сизларда уй-жойлардан фойдаланиш идораси бор. Масалани ўша ерда ҳал этинглар», деган жавобни эшитамиз.

Мана йигирма йилга яқин бўлдики, давлат уйларида яшаб келмоқдамиз. Шу даврда ЖЭК деган ташкилот одамлардан уй нафақасини олиш, справка бериш масаласидан нарига ўтмайди. Гоҳо-гоҳо канализация, водопровод, озодагарчилик ишлари талаб этилиб қолинса, минг сарсонгарчилик билан ЖЭКдан борган техниклар пулингизни олиб ишингизни битказиб беришади.

Ҳалигача уй-жой бошқармаси ташаббуси билан бирон марта аҳоли ўртасида тарғибот-ташвиқот, маданий-оқартув ва ободончилик ишларининг олиб борилганини билмаймиз. Бу ишларнинг ҳаммасини мавзелар қошида ташкил этилган маҳалла аҳли жамоатчилик кучи билан амалга оширади. Шуни ҳисобга олиб ҳар бир мавзеда қонуний маҳалла ташкил этилиб, унинг аъзолари ҳам юридик шахс ҳуқуқига эга бўлсалар мақсадга мувофиқ бўларди.

Мана бир мисол. Юнусобод даҳасининг 15—мавзесида 4 та чойхона ва 2 та шийпон қурилди. Буларнинг ҳаммаси халқ ҳашари билан, жамоатчиликдан жамғарилган маблағ ҳисобига бунёдга келди. Ўзингиз ўйлаб кўринг, ҳар ой сайин 25—30 сўмдан уй ҳақини давлатга тўлаб турган кўп болали оилалардан яна пул талаб қилиш қанчалик оғир. Шунга қарамасдан юқорида айтилган чойхона ва шийпонлар қурилди, идиш-анжомлар, тўй-маъракада ишлатиладиган асбоб-ускуналар харид қилинди.

Мавзе марказида 1 гектардан ортиқ ер ахлатхона бўлиб ётарди. СССР Халқ депутати Акром Қурбонович Эргашевнинг оталиғида маҳалла аҳлининг ҳамжиҳатлиги билан бу ерда боғ яратилмоқда. Ҳашар йўли билан ахлатхоналар тозаланди. Ўрнига соз тупроқ ташлаб, атрофини ўраб текислаб, 260 туп мевали дарахт кўчатларини экдик. Бир томонини болалар ўйнайдиган хиёбонга айлантирдик. Албатта бу катта ҳажмдаги ишларнинг бажарилиши кўп вақт ва маблағ талаб қилади.

Лойиҳанинг 15-бандида: «Ногиронлар, қариялар, ҳарбий хизматчилар, ҳалок бўлган жангчиларнинг оилалари, Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, кўп болали оилалар, боқувчисини йўқотган оилалар, шунингдек ота-оналари томонидан қаровсиз қолдирилган болаларнинг моддий ва уй-жой шароитларини яхшилаш тўғрисида ғамхўрлик қилади», дейилади. Бизнинг 15-мавзеда ҳам шундай одамлар кўп. Масалан, Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, I гуруҳ ногиронлари 2 киши, II гуруҳ ногиронлари 10 киши, III гуруҳлар эса 15 кишини ташкил этади. Булардан Рихсибой ака, Мўмин ота, Тўламат ота, Бурхон ака, Николай Василевич, Ғафур ака ва бошқаларни Совет Армияси ва Ғалаба кунлари ширин сўз билан табрикладик, холос. Икки муштипар онанинг фарзандлари Афғонистонда ҳалок бўлганди. Шу оналардан баҳоли қудрат хабар олиб турамиз. Шунингдек, кўп болали ва боқувчисини йўқотган оилаларга баҳоли қудрат ҳиммат кўрсатаяпмиз. Мавзеда тузилган маҳаллаларда ҳеч қандай моддий-маиший маблағлар йўқ. Шу томони ўйлаб кўрилса яхши бўларди.

Яқинда бир нохуш воқеанинг гувоҳи бўлдим. Чилонзор ноҳиясига қарашли маҳаллалардан бирида истиқомат қилувчи яқин биродарим қизини узатди. У касалмандлигига қарамай қарз-ҳавола бўлиб оталик бурчини адо этди. Тўйда 90 ёшдан ошган Т. исмли отахон бошчилигида бир неча фаоллар хизмат қилиб «келинг-кетинг» деб туришди. Тўйнинг ниҳоясида уларга 10 сўмдан пул, биттадан тугун тарқатилди.

Орадан 5—6 ой ўтгандан кейин яна шу хонадонда таъзия дастурхони ёзилди. Бу сафар ўша биродаримнинг онаси вафот этган эди. Яна Т. исмли отахон 3—4 бакавул таъзия ниҳоясида биттадан тугун ва 10 сўмдан пул олиб хайр-маъзурни насия қилишди. Суриштирсам, бу ерда шундай тартиб жорий этилган экан. Қизиқ, ўғил-қизлардан қутилган, ўзларига хирсдан ҳам тўқ отахонларнинг бу қилмишларига виждонлари қандай чидаркин? Ахир маҳалла бошлиқлари ўз жамоаларининг тўй ва маъракаларида сидқидилдан хизмат қилишлари керак-ку, бу улар учун беминнат бурч-ку!

Маҳалла комитетларининг Низоми лойиҳасини маъқуллаш баҳонасида кўпдан бери дилимга тугиб қўйган гапларни ҳам айтиб олдим. Зеро, бу гаплар ҳам лойиҳанинг таркибий қисмини ташкил этади. Яна бир муддао, кўп қаватли уйлар жойлашган мавзеларда ҳам маҳаллалар ташкил этилса, комитет бошлиқларига қонуний муҳр топширилса, нур устига нур бўларди. Шундай қилинса, бу жойларда яшовчи аҳоли оддий справкалар учун ҳам уй-жой бошқармаларига югурмаган, бекор вақт сарфламаган бўларди.

Э. ҚОДИРОВ,
Юнусобод даҳасининг 15-мавзесидаги Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли маҳалла комитети раиси.

Жумҳурият янгиликлари

ХАРИДОРГИР МОЛЛАР КЎПАЯДИ

Ёзёвон қишлоғидан савдо шохобчаларига эркаклар ва болаларнинг куйлаклари келтирила бошланди. Бу ерда Фарғона тикувчилик-бадиий буюмлар фабрикасининг бўлими ишга туширилди. Собиқ уй бекалари ҳамда қишлоқ ўрта мактабларини яқинда битирган қизлардан 165 киши бу ерга ишга кирди, улар иш бошлашдан аввал тикувчилик касбини ўзлаштириб олишди. Бўлим лойиҳадаги қувватга етгач, йилига икки миллион сўмлик харидоргир молларни ишлаб чиқара бошлайди.

БАҲОРИСТОН ТЎРТКЎЛ БИЛАН ТУТАШДИ

Қорақалпоғистоннинг Элликқалъа районида жойлашган Баҳористон қишлоғидан Тўрткўл шаҳригача янги йўл қурилди. Унинг узунлиги йигирма беш километр. Ҳудудида шу қишлоқ жойлашган «Бухан мерей» ихтисослашган қоракўлчилик совхозининг меҳнатчилари, ниҳоят ана шу йўл оралиғида автобуслар қатнови бошланишига, озиқ-овқат маҳсулотлари ҳамда саноат молларини етказиб бериш яхшиланишига умид қилмоқдалар.

ЯНГИ АНДОЗАЛАР АСОСИДА

Хива гиламдўзлик ишлаб чиқариш бирлашмасида «Шарқ нақшлари», «Кўҳна манзаралар» деб аталган сўнгги янгиликлар кўплаб ишлаб чиқарила бошланди. Хоразмлик усталарнинг ишлари Бутуниттифоқ бадиий кенгашининг Олмаотада бўлган йиғилишида юқори баҳоланди. Бирлашмада йил бошидан бери жами ўн иккита янги андоза ўзлаштирилди. Ана шу андозалар асосида тўқилган гиламларга харидорларнинг эҳтиёжи катта бўлмоқда.

ҲАЙДОВЧИЛАР КАЙФИЯТИНИ АНИҚЛАЙДИ

«Узавтотранстехника» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳаракат хавфсизлиги бўлимининг мутахассислари ишлаб чиққан услубга асосан ҳозир автохўжаликларда жорий этилган йўл ҳайдовчиларнинг кайфияти қандай даражада эканлигини аниқлашга имкон беради. Бунинг натижасида йўловчилар ташийдиган автобусларнинг ҳайдовчиларини текшириш, бундан ташқари йўлнинг мураккаблигига қараб уларни янада тўғрироқ тақсимлаш имконияти яратилди.

(ЎзТАГ).

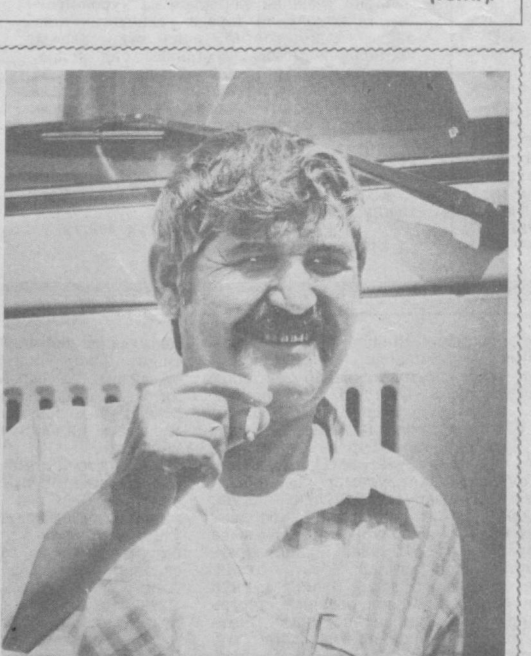

● **ДИЛДАН ҚУВНАБ.** «Ўзбекгеофизика» бирлашмасининг моҳир ҳайдовчиси Темур Усканов.

И. Шербек сурати.

Тарих акс эттирилса

«ТОШКЕНТ оқшоми» рўзномасининг шу йил июнь сонларидан бирида Мелис Абзаловнинг «Миллийликни сақлаб қолайлик» сарлавҳали мақоласида ўзбек кино санъатидаги муаммолар устида жон куйдирилади. Унда ўзбек киносида кўпгина фильмлар чет элларда мукофот олиш учун ишланиши ҳақида фикр юритилади. Нима учун энди биз ўз халқимиз учун эмас, чет элларнинг баҳоси учун фильм яратишимиз керак? Бу аҳволда миллийлик қаерда қолади? Биз «маърифатли Ғарб» кетидан қувиб, нимага эришдик?

Ўз қадримизни билмаслигимиз, минг йиллар илгари уйғониш даврини очиб берган аждодларимизни назар-писанд қилмай, маданий бойликларимизни ўргана олмай қолганимиз бизга камми?

Мен буюк алломаларимиз, саркардаларимиз тарихига оид кино асарларини кўришни орзу қиламан. Агар сценарий ёзувчилар етишмаса, сценарийчилар, мутахассислар, олимлар, тарихчилар, ёрдамига таяниши керак. Тарихга оид, масалан П. Қодировнинг «Юлдузли тунлар» сингари асарларига мурожаат қилиш керак. Илм бобида оламни лол қолдирган Аҳмад Фарғоний, Абу Наср Форобий, Имом Бухорий, имом Термизий ҳақида фильмлар яратилса, бу халқимизнинг тарихини ҳозирги ёшлар чуқурроқ билишларига ёрдам берган бўлар эди.

М. КАМОЛХЎЖАЕВ,
ҳуқуқшунос.

Кайфиятига қараб тўхтайди

ЙЎЛДОШ шаҳарча Сергели билан азим Тошкентни боғловчи катта йўл бўйида Ўзгариш маҳалласи бор. Унда яшовчи аҳоли ўз жойини аросатдаги маҳалла деб билади. Бунинг боиси бор, албатта. Шота Руставели кўчаси бўйлаб қатнайдиган автобусларнинг бирортаси ҳам маҳалла яқинида тўхтамайди. «Ўзгариш» бекати деб ёзилган ёзув ҳеч кимга кор қилмаслиги таажжубга солади одамни. Ўзингиз ўйлаб кўринг: ишдан қайтаётганингизда кундалик рўзғор ташвишини қилишингиз шубҳасиз, қўлингиздаги юк билан ҳар доим ҳам такси хизматидан фойдаланавермайсиз. Автобусларга чиқишга шошиласиз, бу беминнат дастёр яқин йўлингизни бекатда тўхтамай узоқ қилсачи? Қайта автобусга йўлашга юрагингиз дов бермай қолади. Бизлар ҳам шундай ташвишлардан қаттиқ азият чекаяпмиз. Мутасадди ташкилотларга қайта-қайта қилган мурожаатимиздан сўнг 38-тез-юрар автобус «Ўзгариш» бекатида тўхтайдиган бўлди. Буни эшитиб анча қувондик. Бироқ, гап гаплигича қолиб кетди. Ҳозир бу маршрутдаги ҳайдовчиларнинг ҳафсаласига қараб бекатда автобус тўхтаб ўтаяпти. Ҳайдовчилар билан тортиша бериб тоқатимиз тоқ бўлди. Яна қачонгача улар билан бу ўйинни давом эттирамиз.

Ф. ПЎЛАТОВА,
Сергели районидаги Киров кўчаси, 121-уй.

Ҳимояга ишонч борми?

ЖАНУБИЙ вокзал ва Талабалар шаҳарчаси орасида қатновчи 7-трамвай темир изларда учиб бормоқда. Трамвай ичида одам кўп — игна ташласанг ерга тушмайди. Вокзалгача йўл узоқ бўлгани учун баъзи йўловчилар мизғиб кетишаяпти. Трамвай Ленин майдонига бурилиш жойида беш-олти йигит унинг йўлини кесиб чиқишди ва трамвай ҳайдовчисига қўли билан «тўхта» ишорасини қилди. Тез келаётган трамвай қаттиқ силкиниб тўхтади, ҳайдовчи иккала эшикни ҳам ланг очиб юборди. Ичкарида кўзлари бежо, совуқ юзли йўловчилар пайдо бўлишди. Улар трамвайга ҳарчанд тўсатдан дуч келиб, чиқиб олишганга ўхшасаларда, лекин шубҳали кўринишарди. Дафъатан кимларнингдир хаёлида «Киссавурлар» деган ички сезги пайдо бўлди. Аммо кўпчилик бунга эътибор бермади. Шунчаки йўловчи-да деган хаёлга боришди.

Бояги йигитлар эса орқадан аста-секин олдинга силжир, илондай сирғалиб одамлар орасини ёриб ўтар, қўллари гоҳ пастда, гоҳ баландда пайдо бўларди. Гўёки ўзларини трамвай тиқилинчлигидан шундай қилаётгандай кўрсатишарди.

Бир маҳал бир аёлнинг «Киссавурлар, қўлинг сингурлар, сумкамни кесишибди» деган чинқириғидан ҳамма ҳушёр тортди. Шу пайт трамвай таққа тўхтади, икки эшиги ланг очилди. Йўлдан чиққанлар ташқарига отилишди... Ҳеч ким бир нима дейишга, улар орқасидан қувлашга ботинолмади. Киссавур оладиганини олиб қочиб қолди. Трамвай ичини улардан жабрланганларнинг оҳ-воҳи тутди.

Шу пайт Улуғ Ватан уруши қатнашчиси бўлган бир кекса киши трамвай ҳайдовчисига удағайлаб кетди:

— Нега сен трамвайни йўлда тўхтатасан: нега ҳозир эшикларни очиб юбординг. Киссавурлар билан тилинг бир, бу ишинг учун жавоб беришинг керак.

Йўловчилар қариянинг гапини маъқуллашди, нима қилишини билмай қолган ўрта яшар трамвай ҳайдовчиси рост гапни айтаркан аламдан овози титраб кетди:

— Мени ҳам тушунинглар, ахир. Тунги смена ярим тунда тугайди, кўчада ҳеч ким қолмайди, шу пайт бу аблаҳлар йўлимни тўсиб чиқишади, пичоқ кўрсатишади, «Кўрсанг тўхтатасан, хавф туғилса тўхтатасан, бўлмаса жонингдан умидингни уз», деб шарт қўйишади. Ярим тунда бир нима қилиб қўйишмасин деб айтганини қилишга мажбурман, ахир биздаям бола-чақа бор. Менинг ўрнимга ўзларингни қўйиб кўрингларда бир...

Юқоридаги воқеани батафсил келтиришдан мақсад бугун Тошкент шаҳрида чўнтаккесарларнинг эркин ҳаракат қилишига имкон пайдо бўлганини, чўнтаккесарликнинг қароқчилик даражасига етиб қолганини кўрсатишдир. Киссавурлар жамоат транспортларида ҳеч ҳайиқмай ўғирлик қилаяпти, ҳайдовчиларни қўлга олиб, уларни йўлларда истаган жойида тўхташга мажбур қилмоқдалар. Одамлар улардан деярли ҳимоясиз бўлиб қолмоқда.

Шу ўринда қонун посбонлари ҳақида икки оғиз. Бугунги кунда милиция ҳар хил қонунбузарликка қарши курашда калавасини йўқотиб қўяётганга ўхшайди. Бунга асосий сабаблардан бири қонун посбонлиги талабига жавоб бермайдиган айрим кишилар бу ерга кириб қолганлиги бўлса керак. Милицияга жисмоний бақувват, маънавий етук йигитларни танлаб олиш лозим.

Биз келтирган воқеа киссавурлик ва шаҳардаги тартиббузарликка қарши курашда етарли қатъият кўрсатилмаётганидан, киссавурлар йўқолишидан манфаатдор халқнинг милицияга ҳеч иккиланмай ёрдам бериши кераклигидан далолат беради, деб ўйлаймиз.

Б. МЕНГИРОВ,
ТошДУ талабаси.

Вақти келмадимикан?

Суратли айбнома

СОБИР Раҳимов районининг Чуқурсой кўчасида жойлашган 111-алоқа бўлими хизматидан бир неча ўн йиллардан бери фойдаланиб келамиз. Кейинги вақтларда унинг эшигига яқинлашишимиз биланоқ, остона ҳатлаб ичкарига киришга юрагимиз бетламайдиган бўлиб қолган. Негаки, эшикнинг олд томонидаги соябон устингизга босиб тушаётгандек бўлаверади. Унинг қурилганига кўп йиллар бўлди. Аммо на соябонни, на алоқа бўлими жойлашган бинони таъмирлаш бировни қизиқтирмоқда. Ичкаридаги торгина хонага тўрт киши аранг сиғади. Қандайдир ҳужжат тўлдириш учун қўйилган стол-стул ғичирлаб, асабингизни ўйнатади. Бир қарашданоқ унинг аллақачон ўз хизмат муддатини ўтаб бўлганига заррача бўлсада шубҳа қилмайсиз. Кошки эди шу муаммонинг ўзи алоқа бўлимида фойдаланувчиларни ташвишга солса. Бу ерда бошқа қатор камчиликлар йўқ эмас. Жумладан, бинонинг томидан ёғингарчилик кунлари бошланиши биланоқ, чакка ўта бошлайди. Унинг йиллар давомида иситилмаётганини эса гапириб ўтириш шарт эмас. Шунинг учун қорлиқировли кунлар бошланиши биланоқ, хат ташувчиларнинг бу ерда ишлашга юраклари безиллайди. Ҳар сафар алоқа бўлими хизматидан фойдаланганимда шундай савол доимо менга тинчлик бермайди: бу муаммоларни бартараф этиш вақти келмадимикан?

М. ҲАКИМОВ.

СУРАТДА: алоқа бўлимининг ташқи кўриниши.

Муаллиф сурати.

Хориждан хабарлар

ВАРШАВА. Познаннинг энг катта даҳаларидан бирида жамоатчилик асосида ишлайдиган, шаҳарда биринчи магазин очилди. Бу ерда жойлашган «Сполем» халқ ширкатига қарашли магазин таъминот ва хизмат қилишнинг ёмонлиги, ифлослиги сабабли узоқ вақтдан буён харидорларнинг норозилигига сабаб бўлиб келарди. Даҳа аҳолиси аҳволни ўзгартириш учун уринишлари беҳуда кетгандан сўнг, ишни ўз қўлига олди. Даҳа кенгаши, уй-жой ширкатларининг вакиллари томонидан тузилган акционерлик жамияти магазинни ижарага олди ва уни тубдан янгилади. Шу атрофда яшовчи мутахассислар ишга жалб этилди, ходимлар маҳаллий одамлар орасидан танлаб олинди. Энди магазинни таниб бўлмайди: пештахталар тўла хилма-хил моллар, жумладан, гўшт маҳсулотлари, сабзавот ва мева олдинги кооператив нархлардан арзонроқ сотилмоқда. Пештахталар ортида малакали, ширинсуҳан, чаққон сотувчилар хизмат қилишмоқда.

Акционерлик жамияти ашёвий кенг истеъмол моллари магазинини ҳам очиб, унга «ҳамма нарса инсон учун» деб ном бермоқчи бўляпти.

ҚОҲИРА. Ислом конференцияси ташкилотига аъзо бўлган мамлакатлар ташқи сиёсат маҳкамаларининг бошлиқлари, халқаро мусулмон ташкилотларининг раҳбарлари ислом конференцияси ташкилотининг бу ерда ташқи ишлар министрлари иштирокида бошланадиган анжуманида иштирок этиш учун Миср пойтахтига кела бошладилар. Бу ерга келувчиларнинг кўпчилиги мусулмон мамлакатлари ўртасидаги можароларни бартараф этиш ва уларнинг ҳамкорлигини ривожлантириш умидини билдирмоқдалар. Ислом конференцияси ташкилотининг бош котиби Ҳамид Ал Ғабид МЕНА агентлигининг мухбири билан суҳбатда ислом давлатларининг бирдамлигини мустаҳкамлаш жаҳон майдонидаги бирлашув умумий тамойилларига мос бўлиб тушажагини таъкидлади.

Ислом конференцияси уюшмаси ташкилотига аъзо бўлган мамлакатлар ташқи ишлар министрларининг анжуманида шу ташкилотда қатнашувчи барча 45 мамлакатнинг делегациялари иштирок этади.

* * *

Исроилнинг араблардан босиб олган ерларида ялпи иш ташлаш ўтказилмоқда. МЕНА агентлигининг хабар қилишича, бу иш ташлаш қўзғолон бирлашган раҳбариятининг даъватига биноан ўтказилмоқда ва босиб олинган Шарқий Қуддус қонунга хилоф равишда Исроил таркибига қўшилганлигининг ўн йиллиги билан бир вақтга тўғри келмоқда.

Кўпгина аҳоли пунктларида оммавий намойишлар бўлиб ўтди, минглаб кишилар кўчаларга чиқишди, араб ёшлари гуруҳи тошлардан ва ёниб турган автомобиль покришкаларидан тўсиқлар барпо этишди, ҳарбий соқчилар билан тўқнашишди, Исроил армиясининг автомашиналарини тошбўрон қилишди.

Шарқий Қуддусда ва унинг теварак-атрофларида, Қалқил, Тулкарм, Байт-Лахм атрофларида, Ғазодаги ва Рафаҳ шаҳридаги фаластинликларнинг лагерларида энг шиддатли тўқнашувлар бўлиб ўтди.

БАЙРУТ. Ливаннинг жанубидаги Иқлим Ат Туфоҳ яқинида шиаларнинг «Амал» ҳаракати отрядлари билан эронпараст «Ҳезболлоҳ» ташкилотининг жангарилари ўртасида шиддатли жанглар давом этмоқда. Кфор Милки манзилгоҳи теварагида жанглар авж олиб кетди. Кетма-кет қилинган ўзаро ҳужумлардан кейин «Амал» аскарлари шу қишлоқнинг бир қисмини ва унинг атрофидаги бир қанча муҳим тепаликларни ишғол қилишга муваффақ бўлдилар. Ўзаро курашаётган томонлар йирик калибрли тўплардан, миномётлардан, бир йўла ўт очадиган ракета системаларидан зўр бериб фойдаланмоқдалар. Мамлакат жанубидан олинаётган хабарларга кўра, ўнлаб манзилгоҳлар тўпга тутилган. Жанг бўлаётган жойлардаги аҳоли бошқа жойларга жўнаб кетмоқда, чунки жангларнинг чегаралари кенгайиб бормоқда. Хавфсизлик кучлари берган маълумотларга кўра, Кфор Милки қишлоғи учун бўлган жанглар давомида икки кечаю кундузда 150 га яқин киши ўлдирилган ва жароҳатланган. Иқлим Ат Туфоҳга шиаларнинг иккала гуруҳи учун мадад кучлар келиб турибди.

ЖАЗОИР. ЖАЗОИР президенти Шадли Бинжадиднинг эълон қилишича, миллий халқ мажлиси (парламент)га муддатидан аввал сайлов 1991 йилнинг биринчи чорагида ўтказилади. АПС агентлигининг хабарига қараганда, президент бу қарорни «узоқ ўйлаганимдан кейин ва барча сиёсий партиялар демократия қоидаларига риоя этадилар, деган умид билан қабул қилдим», деб уқтирган.

1987 йил февралида сайланган ҳозирги Жазоир парламенти фақат миллий озодлик фронтининг аъзоларидан иборат, ҳолбуки яқинда маҳаллий ҳокимият органларига бўлиб ўтган сайловда миллий озодлик фронти овозларнинг бор-йўғи 28 фоизини олган. Бу сайловда сайловчилар овозининг 50 фоизидан кўпроғини олган Ислом Нажот фронти ғалаба қозонган. Ислом Нажот фронти ўз муваффақиятидан кейин, парламентни дарҳол тарқатиб юбориб, янги сайлов ўтказишни талаб қилган эди.

КОБУЛ. Газандалик ҳаракатларини ва ракеталар билан ўққа тутишни тўхтатиш мақсадида Кобул гарнизонининг бўлинмалари пойтахт атрофида жанговар ҳаракатларни давом эттирмоқда. Ҳозиргача улар 60 га яқин реактив снарядни, қурол-яроғлар ва ўқ-дори сақланадиган олтита омборни қўлга олдилар. Афғонистон хавфсизлик органларининг ходимлари Кобул ноҳияларидан бирида тўрт килограмм портловчи моддани топиб олдилар.

Афғон жангчилари Нангараҳор вилоятида қурол-яроғ олиб келаётган катта карвонни қўлга туширганлар. Бу карвон «Афғонистон ислом партияси»га мансуб жангариларга қарашли бўлган.

(ТАСС).

«Қари бор уйнинг зари бор!». Бу ҳикмат бежиз айтилмаган. Ақли дониш, сўзлари қаймоқ онахонлар хонадонимизнинг нури, қалбимизнинг сурури. Шаҳримизнинг Қорасарой кўчасида истиқомат қилувчи Зайнаб аяни фарзандлари-ю, невралари шундай деб эъзозлашади. Аяжонга кичик невара келини Дилфузахон сиз суратда кўриб тургандек доим парвона бўлиб меҳрибонлик кўрсатади.

Т. Каримов сурати.

Аввал ўйла, кейин сўзла

Рўзномамизда «Одобнома» рукунининг ташкил этилиши кўпгина муштарийлар томонидан маъқулланмоқда. Улар бугунги таҳликали кунларда умуминсоний қадриятларни тез-тез эслатиб туриш жуда муҳимлигини таъкидламоқдалар. Бунда халқимизнинг узоқ йиллар давомида қарор топган ахлоқ қоидаларини ёдда тутиш зарурлигини эслатмоқдалар.

Оқшомхонлар истагини ҳисобга олган ҳолда мухбиримиз Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари диний бошқармаси қошидаги «Тилла-шайх» масжидининг имомхатиби Абдурашид қори АБДУЛМЎМИН ҚОРИ ўғиллари билан мусоҳабада бўлди.

— **Суҳбатимизни инсон лабзи, лутфи, берган ваъдасининг устидан чиқиш мажбуриятидан бошласак. Бу мавзуга бежиз мурожаат этмаётганлигимиз аён бўлса керак. Бугунги кунда анчагина ҳолларда ўз сўзидан чиқмаслик айб ҳисобланмай қолиняпти...**

— Бисмиллаҳир раҳмонир роҳим. Оллоҳ субҳанаҳува таоло одам авлодлари инсон тоифасини афзал, азиз, мукаррам қилиб яратган. Улуғ неъматлардан ақл, идрок, тафаккур, фаросат, нутқ сўзлайдиган тил, дил неъматларини ато этган. Албатта, сиз билан биз инсонлар бу улуғ неъматлардан тўғри фойдаланмоғимиз ҳам қарз, ҳам фарздир. Сиз билан биз бефойда сўзлардан тилимизни тийиб, ўзимиз учун ва бошқа инсонлар учун манфаат бўладиган сўзларни гапирмоғлиғимиз лозим. Ҳар бир айтилган сўз отилган ўқ эканлигини, уни қайтариб олиш мумкин эмаслигини тушунмоғимиз лозим. Шунинг учун ҳам бизга сўз айтишлик учун икки дарбоза берилган. Биз биринчи дарбозани оғзимиз, яъни лабимиз десак, иккинчиси тишимиздир. Яъни оғзимизни очмасдан, тишимизни ҳаракатга келтирмасдан туриб бирор сўз айта олмаймиз. Ҳар бир айтиладиган сўзни олдин ўйлаб, кейин сўзламоғлиқ лозимдир.

— **Бундан аччиқ ҳақиқатни айтмаслик деган маъно чиқмайдими?**

— Пайғамбаримиз Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳиссалом аччиқ бўлса ҳам ҳақиқатни гапир деганлар. Аммо ҳаётда баъзан «Гапим ҳақ, нима десам бўлаверади» деб бетга чопарлик қилиш одоб, ахлоққа кирмайди. Чунки уламоларимиз биринчи навбатда инсон учун энг керакли феъллардан бири одоб деганлар. Улар марҳамат қилганларки, одоб бу бир дарахт, илм ана шу дарахтнинг мевасидир. Агар дарахт бўлмаса мева қаердан бўлади деганлар.

Қуръон оятларида ҳам оллоҳ таоло марҳамат қилган «Оллоҳнинг йўлига инсонларни ҳикматли сўзлар билан, чиройли панду насиҳатлар билан даъват қилинг», деганлар. Яъни булардан бизларга маълум бўладики, ҳақ гапни бир-биримизга тушунтирадиган бўлсак, албатта биринчи навбатда одоб, ахлоққа риоя қилган ҳолатда тушунтирмоғимиз лозим.

— **Ҳозир эса ошкораликни ўзларича талқин қилиб, арзимаган нарсаларга ҳам киши дилини оғритиш, кўполлик қилиш унчалик кенг ўйлайдиган ҳол бўлмай бўлиб қолди...**

— Юқорида айтганимиздек, оллоҳ таоло инсон тоифасига фаросат ато этган. Шунинг учун бу улуғ неъматдан тўғри фойдаланиб, айтаётган сўзларимизни низом тарозусига қўйиш лозимдир. Бир мажлисда иштирок қилаётган бўлсак, сўзлайдиган панду насиҳатларимизни мажлис иштирокчиларига қандай етиб боради ёки қай услубда нутқ қиладиган бўлсак уларнинг онгига тезроқ сингиб боради, шуларга эътибор қилган ҳолатда сўзламоғимиз лозимдир.

— **Муҳтарам қори, бугунги кунда баъзида ўзбошимчалик билан қилинган ишлар марҳумларни сўнгги йўлга кузатиш урф-одатларимизга зид бўлмоқда. Бунга мисол тариқасида шаҳримизда бўлиб ўтган бир неча воқеани келтириш мумкин. Марҳумларни кўчама-кўча сарсон қилиб юриш тўғрими?**

— Ҳадис шарифда марҳумларни тезда дафн қилинглар, деб кўрсатилган. Ваҳоланки, баъзи вақтларда марҳумлар баъзи бир кимсаларнинг лоқайдсизлиги туфайли вафот этгандан кейин ҳам касалхонада узоқ муддат туриб қолади. Ўлим варақасини олиш учун инсонлар соатлаб сарсон бўлишади. Шу инсофданми? Қанчадан-қанча одамлар вафот этган яқинларини сўнгги йўлга тезроқ кузатиш кераклигини тушунган ҳолда ҳаракат қилсалару, баъзиларнинг ишларига ўта масъулиятсизлиги оқибатида сарсон бўлсалар. Ёки марҳум эгаларининг тушунмовчиликлари оқибатида «Фалон жойдан энг яқинлари келишлари керак» деб мурдани бир неча кунлаб ушлаб туришади. Бу билан марҳум атрофидаги инсонларга озор бераётганликларини тушунишмайди. Кейинги вақтларда эса марҳумни қабристонга тезда олиб бориб қўйиш ўрнига кўчама-кўча соатлаб сарсон қилиб кўтариб юриш ҳоллари ҳам бўлди. Бундай сарсонгарчиликларга барҳам беришимиз лозим. Ҳадисга амал қилган ҳолда марҳумларимизни тез ювиб, жанозаларини ўқиб, тезлик билан дафн қилмоғимиз шартдир. Исломдаги асосий шариат аҳкомларига киради. Марҳумларни тезда дафн қилиш, мусибатхоналарда исрофгарчилик йўллари билан қилинадиган ҳар хил маросимларга барҳам бериш тўғрисида диний идора томонидан махсус фатволар чиқарилган. Ушбу фатволар мусулмонларга мунтазам тушунтириб борилмоқда. Аҳли мўминлар тўғри йўлга бошлайдиган фатволарни, шариат аҳкомларини тинглабгина қолмасдан, амал қилишлари ҳам фарзлигини таъкидламоқчи эдим.

Суҳбатдош Раҳматулла ФАЙЗУЛЛАЕВ.

Мушоҳада учун мавзу

От етаклаган Отабек тимсоли

Инсон руҳий оламини бойитиш, нурафшон келажакни кўриш учун ўтмиш маданият қадриятларига онгли ёндошиш, уларни тоза дил ва самимият билан ўрганиб, холисанилло хулоса чиқариб сабоқ олмоқ савоб бўлади.

Миллий анъаналарни, урф-одатларни ва инсоний қадриятларни ҳурматлаш, эъзозлаш ва асраб-авайлаш халқнинг маънавий истакларини қондириб, жамиятга, яшаб турган тузумга меҳр-муҳаббатини оширади. Шу маънода Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи котиби, Ўзбекистон ССР Президенти Ислом Абдуғаниевич Каримов Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XXII съездга Сиёсий маърузасида қуйидаги муҳим масалаларни ҳаққоний кўрсатиб ўтди:

«Халқнинг кўп асрлик анъаналари, маданияти, урф-одатлари ва маънавий қадриятларини менсимаслик элни жуда ранжитди.

Айрим маҳаллий раҳбарлар ҳам амал пиллапоясидан кўтарилишга ҳаракат қилиб, ўзларини аждодларини унутган манқуртлар деб шоша-пиша эълон қилдилар. Халқнинг урф-одатлари, анъаналари, маданияти обдон оёқости қилинди, она тилининг қўлланиш соҳаси сунъий тарзда чеклаб қўйилди. Ҳатто шундоқ ҳам миллий анъаналардан анча олисда бўлган айрим санъат турлари ҳам кимларгадир мақбул бўлмай қолди ва уларни янгилашга уриндилар. Ҳатто миллий либос ҳам қораланди. Кези келганда одамлар миллий анъаналар бўйича тўй қилиш, қариндош-уруғларини дафн этишга ҳам чўчиб қолган эдилар».

Ўзбек халқи кулфатда ҳам севиниб-қувонишни ва ҳиссиётини чидам-ирода билан тутишни билади. Узоқ йиллар халқимиз кулфатларга чидаб, бардош билан моддий бойлик яратиб келди. Тиш тишга қўйилди, қулоқ гунг, кўз сўқир, тил лол эди. Қайта қуриш ва покланиш туфайли олам мунавварлашди-ю, ҳақни эшитадиган, адолатни кўрадиган, ростни дадил сўзлайдиган бўлдик.

Маълумингизки, майда нарсаларга эътиборсиз бўлмаслик, чунки майдадан йирик нарсалар пайдо бўлишини биламиз. Мана, шунга бир мисол. Шаҳри азим Тошкентнинг ўндан тўққиз кўчасига биз яхши билмайдиган ёки шаҳримиз тарихи-турмуши билан боғлиқ бўлмаган номларнинг қўйиб ташланганини қандай изоҳлаб, қандай лаънатласа бўлади?!

Тошкентнинг баҳаво ёки чекка кўчаларига, ошхоналарига, киноларига, хиёбонларига, анҳор соҳилларига ғалати техникаларнинг, Ўзбекистонда ҳеч кўрилмаган паррандаларнинг, тушимизга кирмаган ўсимликларнинг, ҳатто йиртқич ҳайвонларнинг ном-атамалари қўйиб ташланган эди.

Худди шу ўринда шаҳримизнинг кўча, хиёбон, майдон ва истироҳат боғларига ўрнатилган бесўнақай ҳайвонлар, хунук шакл-шамойилдаги қоматлар, болалар кўрса лабига учуқ тошадиган аждар-ажиналар каби ҳайкал-безаклар шаҳримиз ҳуснига доғ тушириб туради.

Ҳамма нарсанинг меъёри бор, ҳаддидан ошиб кетса халқ ғазаб-нафрати жунбушга келади. Ўзбекистон пойтахти Тошкент кўчаларининг номи, безатилиши, дов-дарахтлари, одамларининг ўзига хос замонавий-миллий уйғунликда кийиниши билан ўзбек диёри эканини билдириб туриши керак.

Ўзбек халқининг толеъига қайта қуриш ва покланиш шарофати туфайли, айниқса кейинги адолатли, халқ учун жон фидо ва мустаҳкам иродали раҳбарлар бош идорамизни дадиллик билан бошқаришаётганидан халқимиз жуда катта руҳий мадад олмоқда. Ўзбекистон ССР Президентининг халқчил ва ҳаққоний Фармонлари маънавий қадриятларимизни, маданият ва мафкурамизни юксалтиришга қаратилганлиги ижобий натижалари билан намоён бўляпти.

Инсонга меҳр-шафқат, садоқат, адолат, ҳурмат-иззат, миллатлараро самимийлик, меҳрибонлик, ҳамкор-ҳамжиҳатлик, руҳий поклик сари мана шу одамийлик қадриятини, миллат урф-одати ва анъаналарини эъзозлашдан бошланади. Ҳозирги кунда кўча ва жой номларини ўзгартириш, кўрсаткичлар, транспортларнинг қайси манзилга қатнаши аниқ ва соф ўзбек тилида ёзилиши яхши олиб борилмоқда, лекин бу соҳада сусткашликка йўл қўймаслик, ҳали минглаб кўча ва жой номларини ўзгартириш лозимлигини унутмаслик керак.

Кўча, майдон, хиёбон ва ҳатто сув манбалари бўлган анҳор-кўлларга ном қўйишда жуда ўйлаб иш тутиш керак. Элга қилган хизмати ва номи тор доирада маълум бўлган марҳумнинг хотирасига ўйламай-нетмай катта кўча ёки бирор маҳалла-мавзени қўйиш адолатдан эмас.

Ростини айтганда, ҳозирги пайтда аксарият кўчаларга номи қўйилган кишиларнинг ким эканини кўпчилик билмайди (бунга мисол келтирмаймиз, кўча кезиб номларни ўқиганда ҳар бир киши ўзи тушуниб олади). Энди шундай номлари қўйилган марҳумлар вақт-замон ўтиши билан унутилади. Шуни назарда тутиб, келгуси авлодларга уларнинг ким бўлганини билдирадиган, қолаверса ҳозирги авлодни тарбиялашда номлари эъзозланган кишиларнинг эл-юртга хизматлари, исми-шарифи, туғилган ва вафот этган йили, касби, ижтимоий фаолияти мармар тахтага ёзилиб, кўча боши деворига ўрнатилса ҳам ибрат, ҳам кўчага ҳусн қўшган бўлур эди.

Халқимизнинг ҳурмат-эҳтиромли анъаналари, урф-одатлари ва ўзига хос расм-русумлари борки, улар яхши фазилатлари, элимиз дидируҳиятига мос хислатлари билан асрлар оша яшаб келяпти. Шундай инсоний анъаналаримиздан бири марҳум ва марҳумаларни эслаб хотирлаш, улар дафн этилган мозористонларни тартибга солиш, саранжом-саришта этиш, тинч-секин қабристонларда ҳамду сано айтиб турсин учун гул-буталар ўстириш каби тадбирлар кўриш ўзлигимизни англашга ҳам катта хизмат қилади. Кимки ўз ўтмишига ихлос билан қараса кул эмас, чўғ олади. Чўғ қалбда яхши ниятни, пок ҳамият гулханини алангалатади.

Қадимдан ўзбек халқи ўз аждодларини унутмаслик руҳида тарбия топиб камолга етган, йилнинг маълум кунлари ва маълум маросимларда қабристонга бориб, марҳумларни ёд этиш, эслаш ва хотираларига калима ўқиш одат бўлган. Энди-чи?.. Дунёнинг тугамас иш-юмушлари, ташвиш-севинчлари гирдобига тушиб, баъзиларимиз марҳумларни хотирлаш анъанамизни унутиб қўйганмиз. Очиқ гап, бу қилмишимизни, эрта-бурси куни ўзимиз ҳам шу ҳолга тушишимизни, борар жойимиз ўша жой эканини ўйласак, жуда даҳшат! Шундай экан, катта-кичик, қари-ю ёш марҳумларни ва уларнинг абадий гўшаси бўлган мозористонни эҳтиром билан тавоф этишни унутмасликлари керак.

Одамийлик фазилатининг энг улуғвор анъанаси сифатида бир одат-расмимизни айтиб, таклиф-мулоҳазамизни изҳор қилмоқчимиз.

Илгари одамлар қабристонга ғоят эҳтиром, ихлос ва таъзим, тавозе билан муносабатда бўлишган. Мозор олдидан ёки ичидан югургиламай, бош эгиб аста-оҳиста ўтишган. Кишилар қабристонга яқинлашишлари биланоқ от ва аравалардан тушганлар, сукут сақлаб аста-оҳиста одимлаб шу ердан ўтган аждодлар руҳи-поклари билан унсиз диллашиб гаплашганлар... Кейин маълум масофага боргач, яна от ва араваларига миниб кетаверганлар.

Мана шу ҳолатни бир зум чин юракдан ҳис этинг-а, қандай олижаноблик фазилатини ҳис этамиз. Ўша одамлар зиёратгоҳлардан аста ўтиб борар эканлар, ўз виждонлари билан ғойибона фикрлашишган, ёмонликдан фориғ бўлишни дилга тугишган, эзгуликни ният қилишган, чарчаб, асаблари лойқаланиб келаётган ҳар бир киши мана шу ерда ўтганлар руҳини ёдга олиб, юраклари таскин-тасалли топган, асаблари тиниқлашган.

Бизнинг тезкор асримизда нима бўляпти? «Чоп-чоп»га учраган биз бандалар на қабристонни, на у ерда ётган марҳумларни билмай, билсак ҳам аҳамият бермай машинамизда, тўрт ғилдирак устида ғизиллаб ўтиб кетамиз. Ўйлаб, мулоҳаза-мушоҳада этсак, бу ҳам лоқайдлик, ўтмишга бефарқлик эмасми?! Ким бизни қувлаяпти? Қаерга шошиб кетяпмиз? Бир-икки дақиқа сукут сақлашга вақтимиз шунчалар тиғизми?

Чин юракдан шуларни мушоҳада этиб, шундай бир мулоҳаза туғилди. Бу масала ёки тадбир кўпчилик ҳамшаҳарларимизни ҳайратга солиб, ўйлатадиган ғоя бўлади. Шаҳар кўчалари ва хиёбонларига ҳар хил беўхшов, яланғоч ҳайкал-безакларни ўрнатгандан кўра, қабристон олдидаги серқатнов йўл чеккасига миллий анъанамизни акс эттирган яхши мазмунли тасвир-ҳайкал қўйилса қандай бўларкин.

Бу тасвир-ҳайкал хаёлимизда шундай бўлади.

Донолар, ҳайвонот оламининг гул тожиси — от, дейдилар. «От минган — муродига етади», «От — одамнинг энг яқин йўлдоши», «От — ҳайвонларнинг энг зийраги» деб бежиз айтишмаган. Халифа Маъмун: «От қандай яхши, у осмон-у гардон ва тахти равондир» деган бўлса, Абдуллоҳ ибн Тоҳир: «Мен учун отга миниш фалак бўйнига минишдан афзалроқ», деган эди. Отларга Саман, Дулдул, Бурок, Тулпор, Жийрон номлари ҳам бекор берилмаган.

Ёли қалин ва узун, бели хипча, сағрини силлиқ, тўрт оёғининг тиззасигача оқ пайи бўлган, қуйруқ-думи узун, бўйни адл отни келинчакка қиёс қилганлар. Дунёнинг тўрт тарафидан келган карвонларнинг отлари ҳали шаҳримизнинг ўн икки дарвозасидан ичкари кираётганда қабристонлар олдидан оҳиста юриб ўтганлар.

Биз халқимизнинг ана шу севимли ҳайвони — отни бир тимсол қилиб олиб, Қорасарой даҳасидаги Тешикқопқа қабристони олдида, тумор шаклида кўчада қолган ерга оқ от ва уни етаклаб хомуш бош эгиб келаётган Отабек сиймосида тасвир-ҳайкал ўрнатилса деган ниятдамиз (бунинг лойиҳасини мусаввир ва лойиҳачилар мукаммал ўйлаб кўрарлар).

Энди тасаввур қилинг. Қабристон олдида оқ от, уни етаклаб хомуш бош эгиб бораётган Отабекнинг нурли сиймоси. Мозор ёнида ўтаётган йўловчилар, тез елиб бораётган енгил-оғир машиналар бу тасвир-ҳайкални кўриб, беихтиёр тезликни камайтириши, шу ердан ўтган марҳумларни эслаши, ҳар бир кишининг қалбида, эзгулик, самимият, меҳр-шафқат туғилиши, ўзлигининг кимлигини ва нима бўлишини бир зум хаёлидан ўтказиши нақадар яхши!

Агар иложи бўлса, қабристонга яқин жойларга ҳар икки томондан шаҳар автоинспекцияси секинлик белгисини қўйса яна ҳам яхши бўлади.

Қабристонлар олдига миллий анъаналаримизни акс эттирган тасвир-ҳайкаллар қўйилиши маънавий қадриятларимизни белгилайди, шаҳар ҳусн-жамолини очади, одамларни ўзлигини билишга ва қадрлашга ундайди. Меҳр-шафқат ва хайрия жамоалари, Ўрта Осиё ва Қозоғистон диний назорат бошқармалари бу хайрли ишга бош қўшсалар унут бўлиб кетган ва унутилиш арафасида турган анъана-удумларимизни, халқимиз бағрида очилаётган янги-янги чашмаларни балқитиб юзага чиқариш мумкин бўлур эди.

Яхши ғоя халқ қалбидан жой олиб, эзгу анъаналар билан яшайди. Оқ от етаклаган Отабек тимсолидаги анъанавий ва миллий тасвир ҳайкал инсоний удумларимизга, яъни маънавият қадриятларига янада барҳаётлик бағишлайди, деган ниятдамиз. Бу ҳақда сиз нима дейсиз, азиз оқшомхон?

Билол АМИНОВ,
тарих фанлари номзоди, элшунос.
Тўлқин РАСУЛЕВ,
СССР Журналистлар уюшмаси аъзоси.

Яхши ном қолур

ЯПОНЛАРДА одам умри елда ёнган шамга ўхшайди, деган мақол бор. Шундай экан, умрни зое ўтказмаслик, одамларга меҳр-оқибат кўрсатиб яшаш керак. Бинобарин инсон ҳаёси, одоби, муомаласи билан гўзал-да. Хушмуомалалик эса инсон зийнати. Қаранг, шоир нақадар тўғри топиб ёзибди.

Яхши сўзни дилнинг
гавҳари деб бил,
Аччиқ сўзни жоннинг
заҳари деб бил.
Ким кўнглини гулдек
сезиб қилса лутф,
Уни одамларнинг
сарвари деб бил.

Энди улуғ мутафаккир шоир Абдураҳмон Жомийнинг сўзларига бир қулоқ тутинг-а:

Яхшиликни фан қил,
эй яхши одам,
Яхшилик фанидан
топасан карам.
Сабр билан агар
топсанг яхши ном,
Яхши номдан топар
инсон саранжом.
Бу феруза осмон
тагида тамом,
Фақат яхши номинг
қолур, вассалом.

Ушбу сатрларни ўқир эканман, Юнусобод даҳасининг Муҳамедов кўчасида истиқомат қилувчи Саидрасуловлар оиласи ҳақида айтилган илиқ гаплар хаёлимдан ўтди. Саидакмал ака Саидрасулов 271-мактабда биология ва қишлоқ хўжалиги ўқитувчиси, малакали педагог. Соҳиба опа шу хонадон бекаси, қўли гул чевар. Уларнинг 5 фарзандлари бор. Шулардан Гўзал ҳамшира, Лобар она изидан бориб, тикувчилик курсида таълим олиб келмоқда. Дилбар 273-ўрта мактабни аъло баҳолар билан тамомлаб, Тошкент Давлат тиббиёт олийгоҳига кириш имтиҳонларини топшириш билан банд. Баҳодир билан Жаҳонгир худди шу мактабда аъло баҳолар билан ўқимоқда.

Саидакмал ака ва Соҳиба опа икки қизларини уйли-жойли қилишган. Улар борган жойларида келинлик вазифасини бажариб, ота-оналарига фақат тасаннолар эшиттиришяпти. Ота-она учун бундан ортиқ бахт бўлмаса керак!

Ҳа, умрни мазмун билан, кишиларга яхшилик, меҳр-мурувват кўрсатиш билан ўтказишга нима етсин! Келтирилган сўзлардан, оила аҳиллиги ва одоби билан боғлиқ ибратли гаплардан хулоса шуки, одам умри елда ёнган шамга ўхшар экан, келинг доимо яхши инсонлар атрофида парвона бўлаверайлик.

Насиба АБДУЛЛАЕВА,
«Совет мактаби» ойномасининг муҳаррири.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

Ўзбекистон ССР ҳалқ таълими вазирлиги
«Ўзэлектромаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси базасидаги
47-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

радиоэлектрон ускуналар бўйича йиғувчи чилангар, радиоэлектрон ускуналар бўйича монтажчилар, кенг профилдаги станокчилар, механика-йиғув ишлари бўйича пайвадчи-чилангарлар.

Билим юртига 11 синф ҳажмидаги маълумотга эга бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати — 6-8 ой.

Совет Армиясини битириб келган йигитларга ва тўла ўрта маълумотга эга бўлган қизларга ойига 70 сўмдан стипендия тўланади.

Ўқиш муддати иш стажига киради.

Ҳамма ўқувчиларга ишлаб чиқариш практикаси давридаги меҳнат ҳақининг 50 фоизи тўланади.

Билим юртига Тошкент шаҳрида яшовчи йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ҳунар-техника билим юртида турли тўгараклар ва спорт секциялари ишлайди.

Билим юртини битириб чиққан кишилар Тошкент электромеханика заводига ишга юборилади.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар олий ўқув юртларига имтиёзли равишда қабул қилинадилар.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар топширилади: директор номига ариза, туғилганлик тўғрисидаги турар жойдан справка, 6 дона фотосурат (3х4), 086/У гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақида гувоҳнома, андозадаги тиббий справка.

Ҳужжатлар соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳри, Сергели -2, 64 «А»-уй.

Транспорт: 40, 58, 75, 98, 104-автобуслар, 19-троллейбуснинг «Сергели савдо маркази» бекати.

«ФОТОН» ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳузуридаги
39-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги ихтисосликлар бўйича
1990—1991 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ҚИЗЛАР УЧУН: ярим ўтказгич асбоблар ва интеграл микросхемаларни йиғувчи, электрон саноати асбобларини синовчи, электрон саноати техника назорати бўлимининг назоратчиси;

ЙИГИТЛАР УЧУН: технологик ускуналарни созловчи, радиоэлектрон аппаратураларнинг монтажчиси, кенг профилдаги станокчи.

Ўқишга 8 ва 10 синф маълумотига эга бўлган Тошкент шаҳри ва Тошкент области (Калинин, Оржоникидзе, Янгийўл районлари) **да яшовчи йигит ва қизлар қабул қилинади.**

10-синф маълумотига эга бўлган ўқувчилар учун ўқиш муддати — 10 ой.

МАШҒУЛОТЛАР — **«ярим ўтказгич асбоблар ва интеграл схемаларни йиғувчи», «электрон саноати техника** назорати бўлимининг назоратчиси», «электрон саноати **асбоблари синовчи» ихтисосликлари бўйича ўқиётган қизлар учун группаларнинг тўлишига қараб бошланади.**

Ўқувчиларга ойига 77 сўм стипендия тўланади. Билим юртини тамомлагач ўқувчиларга эгаллаган касби бўйича малака оширганлик ҳақидаги диплом берилади.

8-синф маълумотига эга бўлган ўқувчилар учун ўқиш муддати — 3 йил.

Таълим даврида ўқувчилар уч маҳал бепул овқат, ишлаб чиқариш практикаси даврида ўзлари ишлаб топган меҳнат ҳақининг 50 фоизи билан таъминланадилар.

Ўқиш даври умумий меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини аъло баҳоларга тамомлаганлар имтиёзли шартлар билан олий ўқув юртларига қабул қилинадилар.

Билим юрти ўқувчиларни информатика ва ҳисоблаш техникасига ўқитиш учун «КУВТ-86» ҳисоблаш машинасига, спорт базасига эга, вокал-чолғу ансамбли, самбо секцияси, радио ва техника ижодиёти тўгараклари ишлаб турибди.

Билим юртини тамомлагач уларга касб эгаллаганлиги ва ўрта маълумот олганлиги ҳақида диплом берилади.

Билим юртига ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларни тақдим этиш лозим: 8-синфни тамомлаганлик ҳақидаги гувоҳнома, туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, ўрта маълумот ҳақидаги аттестат, медицина справкаси (086/У форма), яшаш жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, 8 дона фотосурат (4 дона — 3х4, 4 дона 4х5 см. ҳажмида).

Манзилимиз: 700005, Тошкент шаҳри, Ленин райони, Весна кўчаси (5, 12, 68э, 183-автобусларнинг «Узбум» бекати; 1, 5, 26-трамвайларнинг «Фоменко кўчаси» бекати). Телефон 91-14-51.

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги
ТАШЭКС БИРЛАШМАСИ
малакали ишчи-кадрлар тайёрловчи
17-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

9-СИНФ ҲАЖМИДА (ўқиш муддати 3 йил); **кенг профилдаги станокчи, сонли программа билан бошқариладиган станокларнинг операторлари, токарь, электр-газ пайвандчиси, кўприкли кранларнинг машинисти, механика-йиғув ишлари слесари, автомобиль ремонти слесари.**

11-СИНФ ҲАЖМИДА (ўқиш муддати 1 йил): **кенг профилдаги станокчи, электр-газ пайвандчи, ремонт ишлари слесари, йиғув ишлари слесари, автомобиль ремонти слесари.**

9-синф маълумотига эга бўлган ўқувчиларга бепул кўчалик ва ишчи кийимлари ва 2 маҳал иссиқ овқат, 11-синф маълумотига эга бўлган ўқувчилар эса 30 сўм стипендия билан таъминланадилар.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50 фоизи тўланади.

Махсус группа ўқувчилари практикасини ва кейинчалик армия хизматини Ўзбекистонда, ТуркВО қўмондонлигининг авторемонт корхона ва ҳарбий қисмларида ўтайдилар.

Билим юрти аълочилари имтиёзли шартлар асосида олий ўқув юртларига ўқишга юбориладилар.

Ўқиш даврида ўқувчиларга ДОСААФнинг автомобиль курсларига йўлланма берилади ва автомобиль транспорти «С» категорияли ҳайдовчилик гувоҳномаси оладилар.

Билим юртида вокаль-чолғу ансамбли ва спорт секциялари ишлаб турибди.

Ўқув кабинетлари видеомагнитофон қурилмалари ва бошқа замонавий талаб асосида жиҳозланган қурилмаларга эга.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш керак: ариза, маълумоти ҳақида ҳужжат, паспорт ёки туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома, саломатлик ҳақидаги справка, яшаш жойидан справка, 6 дона фотосурат (3х4 см).

Манзилгоҳ: Тошкент шаҳри, Куйбишев райони, Содиқов кўчаси, 6-уй. Телефонлар: 68-68-74, 68-67-09.

Транспорт: 4, 5, 24-троллейбусларнинг «СПТУ-17»; 3, 22, 23, 29-трамвайларнинг «Старт» стадиони бекатлари.

Суратли ахборот

Болалар қаҳвахонаси

Кейинги пайтларда болаларга эътибор кучайиб бормоқда. Партия ва ҳукуматимиз томонидан уларга талай ғамхўрликлар кўрсатилаяпти. Болалар фонди ишлаб турибди. Фондга тушаётган маблағлар ҳисобидан шифохона ва санаторийлар қурилмоқда. Ошхоналар ишга туширилаяпти. Шаҳримизнинг Чилонзор районидаги Улуғбек номли маданият ва истироҳат боғида 160 ўринли болалар қаҳвахонасининг очилгани фикримиз далилидир. Бу қаҳвахона аввалги пиво сотиш биноси ўрнида қад кўтарди. Кичкинтойларнинг янги овқатланиш шохобчаси қишки ва ёзги қисмдан иборат. Унинг қурилишида меъморчиликнинг сўнгги ютуқларидан фойдаланилган. Безашда ҳам шунга монанд иш кўрилган. Турли эртак қаҳрамонларининг деворларга ишланган қиёфалари кичкинтойларни мардликка, ҳалолликка ундайди. Бу ерда фақат болаларгагина эмас, балки катталарга ҳам хизмат кўрсатилади.

Х. МИРЗАКАРИМОВ.

СУРАТЛАРДА: янги қаҳвахонада.

Муаллиф суратлари.

Соғайиб қайтинглар!

Афғонистонда хизмат қилган собиқ жангчилардан 20 киши даволаниш учун Тошкентдан Куба республикаси пойтахтига учиб кетди. Улар Гаванадаги ортопедия госпиталида 45 кун давомида терапевтик даволаниш ва руҳий тикланиш тўла курсидан ўтадилар. Тошкентлик шифокорлар ана шу госпиталь билан мустаҳкам алоқа ўрнатганлар. Собиқ жангчиларни шифохонада қулай протезлар билан таъминлайдилар, юришга ўргатадилар...

Ўзбекистонлик ва кубалик шифокорлар ўртасида шу йил май ойида ҳамкорлик бошланган эди. Ўшанда бутун Ўрта Осиё минтақасидаги собиқ ногирон жангчиларни текширувдан ўтказишга қарор берган кубалик врачларнинг дастлабки гуруҳи Тошкентга келган эди. Ўшанда Ўзбекистон, Қирғизистон, Тожикистон ва Туркманистондаги мингга яқин ногирон текширувдан ўтказилиб, протез билан таъминлаш учун 40 киши танлаб олинди. Кубалик шифокорлар, йигитлар ғоят хушнудлик билан кутиб олинишини айтдилар. Улар учун қулай палаталар тайёрлаб қўйилган, врачлар энг янги асбоб-ускуналар, протез учун техника билан таъминланган.

Тинчликни ҳимоя қилиш совет комитети собиқ жангчиларнинг йўл ва даволаниш харажатларини ўз зиммасига олди, тинчликни ҳимоя қилиш Ўзбекистон комитети уларнинг ҳар бирига минг сўмдан пул берди.

Н. ПОЛЯНСКАЯ,
ЎзТАГ мухбири.

Шарқ олмосини излаб

Қозоғистон ғорларидан биридаги қояга қадимий рассом чизган Қуёш худоси тасвири «Осиё овози» оммабоп мусиқа ва қўшиқ биринчи халқаро конкурсининг рамзи бўлди. Ана шу ижодий беллашувда қатнашаётган қўшиқчилар овозини дастлабки тинглаш бошланди.

Олмаотанинг марказий концерт залида конкурснинг тантанали очилиш маросимида ЮНЕСКО байроғи кўтарилди. Чунки «Осиё овози» конкурси БМТ ҳомийлигида ўтмоқда ва энг муҳим воқеаларнинг бири сифатида қадимий «Ипак йўли»га бағишланган халқаро маданий программага киритилди.

Ташкилот комитетининг вакиллари, халқаро жюри аъзолари ва Қозоғистон мусулмонлари муфтиси Ратбек Насамбой ўғли конкурс қатнашчилари ва меҳмонларини табриклашди. Улар конкурс иштирокчиларини якдил ижодий шижоатда ажралишга эмас, балки бирлашишга даъват этдилар ва «Осиё овози» мусиқа байрами Қозоғистон диёрига ўз вакилларини юборган ҳар бир халқнинг маданий анъаналарини тиклашга таъсир этиши мумкин, деб умид билдирдилар.

Жаҳондаги 15 та мамлакатдан бу ерга келган 40 дан ортиқ ижрочи ва коллективлар бир ҳафта давомида чинакам байналмилал оила бўлиб, «Шарқ олмоси» Осиё овозини излайдилар. Волгограднинг «Раут» группаси созандалари баланд тоғдаги машҳур Медео яхмалагида биринчилардан бўлиб ўз санъатини намойиш этиш шарафига муяссар бўлдилар.

Муҳаррир ўринбосари
С. Б. ЕҚУБОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕКИСТОН САНЪАТ УСТАЛАРИ ВА САНЪАТКОР ЁШЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳридаги ташкилотлар, корхоналар ва муассасаларнинг маданият ва санъат соҳасидаги ташқи иқтисодий фаолиятини ривожлантириш мақсадида «Интер Восток» Давлат Ташқи иқтисодий уюшмаси қошида «Востоккультураэкспорт» ихтисослашган фирмаси барпо этилди. Фирманинг сиёсий фаолияти хориждаги шарқ халқларига чет элга чиқариладиган маданий хизматларни кўрсатишдан иборатдир.

Шу мақсадда «Востоккультураэкспорт» фирмаси чет элга чиқариладиган хизматларга маданий замин яратиш учун санъат усталари ва санъаткор ёшларни қабул қилади. Хоҳловчилар қуйидаги манзилга мурожаат қилишлари мумкин: Тошкент шаҳри, Киров райони, Мари кўчаси, 2-уй (9, 67-автобусларнинг «Асбобсозлик заводи» бекати).

Телефонлар: 34-05-62, 34-05-80.

«Интер Восток» Ташқи иқтисодий уюшмаси.

«Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмаси Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси.

«8 ёшдан 80 ёшгача бўлган ҳамма учун спортнинг қайси тури энг мақсадга мувофиқ ва маъқуллиги тўғрисида ўйга толар экансиз, бу — теннис спорти деган хулосага келасиз».

И. В. ИЛЬИНСКИЙ.

Агар Сиз соф ҳавода дам олиб, ҳордиқ чиқаришни, асабий таранглиқдан халос бўлишни, руҳан енгил тортишни истасангиз мамлакатимиздаги энг яхши спорт иншоотларидан бири бўлмиш «Динамо» теннис клубига марҳамат қилинг.

Теннис комплекси 11 та қум-тупроқли аъло сифатли кортлар ва 6 та асфальтли кортлардан, замонавий жиҳозланган тренажёр зали, кенг ва қулай кийиниш-ечиниш хонаси, жилвирак хоналари, ҳордиқ чиқариш хонаси ва кафедан ташкил топган.

Яхши ракеткалар, коптоклар, кортларни ижарага олиш, исталган маркадаги тўр тортиш, Сизни қизиқтираётган спорт-теннис мавзуида консультация олиш, шифокор билан маслаҳатлашиш, уқалаш муолажаларини олиш мумкин.

Теннис ўйнашга ўрганишнинг эрта-кечи йўқ. Оила аъзолари билан жамулжам бўлиб машқ қилиш эса бу ўйинни янада мароқли қилиб, одатдаги шароитларда иложини топиб бўлмайдиган фарзандлар қалбига йўл топиш, улар билан муомала қила билиш имконини беради.

Машғулотлар шифокор назорати остида тренерлар раҳбарлигида ўтказилади. Улар Сизга қисқа муддат ичида теннис ўйинининг нозик томонларини ўзлаштириб олишингизда ёрдам беришади.

БИЗ СИЗНИ ТЕННИС ЎЙНАШГА ЎРГАТАМИЗ, ТЕННИС — БУ СИЗБОП СПОРТ ТУРИДИР!

«Динамо» теннис клуби алоҳида фуқаролар билан машғулотлар ўтказади, шунингдек, ходимлар билан гуруҳий машғулотлар ўтказиш учун ташкилотлар билан шартномалар тузади.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, 125, Височовольтний даҳаси, «Динамо» теннис клуби. Телефонлар 62-63-13, 63-19-39, 63-19-40 (метронинг «М. Горький» станцияси, шоҳкўча бўйлаб: 6, 13, 22-трамвайлар; 9, 18-троллейбуслар; 17, 71, 83-автобусларнинг «Маданият институти» бекати).

АВТОКОРХОНАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон ССР Қурилиш вазирлиги

«Узстройтранс» Тошкент ишлаб чиқариш бирлашмасининг

ХЎЖАЛИК ҲИСОБИДАГИ ЎҚУВ МАРКАЗИ

автохўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассисларини, ҳайдовчилар ва тузатиш бригадаларининг бригадирларини «Хўжалик юритишнинг янги усуллари шароитларида меҳнат ва иш ҳақини бошқариш» мавзусидаги уч ойлик курсларда ўқитиб, уларнинг малакасини оширади. Машғулотлар жараёнида автокорхоналарнинг янгича иш шароитларидаги аниқ вазифаларини ишлаб чиқиш ва амалий вазифалар бўйича иш ўйинлари ташкил этилади.

МАШҒУЛОТЛАР:

раҳбарлар ва мутахассислар учун — 12 ноябрь ва 3 декабрда;

ҳайдовчиларнинг бригадирлари учун — 20 августда;

тузатиш бригадаларининг бригадирлари учун — 10 сентябрь ва 10 октябрда бошланади.

Ўқишни муваффақиятли битирганларга гувоҳнома берилади.

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Гоголь кўчаси, 39«а»-уй, 72, 28, 10, 103-автобусларнинг «Болалар дунёси»; 5, 18-троллейбусларнинг «ВЛКСМ 30 йиллиги кинотеатри»; 2, 3, 27, 28-трамвайларнинг «Куйбишев район ижроия комитети» бекати.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

ОТА-ОНАЛАР, ЎҚУВЧИЛАР ВА 9-СИНФНИ БИТИРУВЧИЛАР

ДИҚҚАТИГА!

МАШИНАСОЗЛИК ИНСТИТУТИГА ҚАРАШЛИ ТАЖРИБА ЎҚУВ ИШЛАБ-ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

Узлуксиз техник маълумот олишнинг ягона давлат системасини амалга ошириш мақсадида, Тошкент шаҳридаги мактабларнинг 9-синфини битирувчиларни

Тошкент машинасозлик институтининг кадрларни икки поғонали тайёрлаш системаси бўйича ўзбек ва рус тилларида ўқитиладиган муддати 7 йиллик ўқишга қўшимча

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

1 поғона бўйича Тошкент машинасозлик институтига кириш учун мақсадли йўналишдаги олдиндан мўлжалланган ҳунар ўрганиш билан бирга янги тажриба дастури асосида ўқиш 36-ҳунар-техника билим юрти қошида олиб борилади.

Ўқиш муддати 1 поғона бўйича — 2 йил.

Қабул конкурсли.

Кириш имтиҳонлари ФИЗИКА ва МАТЕМАТИКАдан бўлади.

Бу фанлар бўйича ўқув машғулотларини машинасозлик институтининг ўқитувчилари олиб борадилар. Бу гуруҳлардаги битириш имтиҳонлари машинасозлик институтига кириш имтиҳони бўлиб ҳисобланади.

Тайёргарлик қуйидаги мутахассисликлар бўйича амалга оширилади:

1 поғона — ишчи касби; кенг профилдаги станокчи, электр газ пайвандчи, синовчи-тракторчи.

II поғона — металл кесувчи станоклар ва асбоблар, машинасозлик технологияси, автомобиль ва тракторсозлик,

Тошкент Давлат дорилфунунига қарашли тажриба ўқув-илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси ТошДУнинг кимё факультетига кириш имтиёзи билан «кимё анализи лаборанти» мутахассислиги бўйича гуруҳга қўшимча

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўзбек ва рус тилларида ўқитиладиган мактабларнинг 9-синфини битирган йигит ва қизлар қабул қилинадилар.

Кириш имтиҳони — кимёдан.

Ҳамма гуруҳларда ўқиётганлар учун ўқиш даври меҳнат стажига қўшилади. 36-ҳунар-техника билим юртида ўқувчилар ўқиш даврида давлат таъминотида бўладилар.

Ҳужжатлар 25 августгача қабул қилинади.

Имтиҳонлар гуруҳлар тўлгандан кейин бошланади.

Тажриба гуруҳига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: билим юрти директори номига ариза, тўлиқсиз ўрта мактабни битирганлиги ҳақидаги гувоҳнома, туғилганлик тўғрисидаги гувоҳнома, 086/У формадаги тиббий шаҳодатнома, яшаш жойидан шаҳодатнома, 3х4 см. катталикдаги 6 дона сурат.

Қабул комиссияси соат 9 дан 17.00 гача ишлайди.

Манзилимиз: 700177, Тошкент шаҳри, 1-Тракторсозлар даҳаси (24, 105-автобусларнинг охирги бекати, 6, 13, 22-трамвайларнинг «ТТЗ-4» бекати).

Телефон — 64-67-96.

ТОШКЕНТ ҚОҒОЗ ФАБРИКАСИ
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА ЦЕЛЛЮЛОЗА-ҚОҒОЗ САНОАТИ ХОДИМЛАРИНИ ТАЙЁРЛАЙДИГАН

ПОНИКОВСК ВА БАЙКАЛЬСК ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТЛАРИДА ЎҚИШ УЧУН
1990—1991 ЎҚУВ ЙИЛИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

дафтар агрегатларининг машинистлари, қоғоз қилиш машиналарининг машинистлари, қоғоз қилиш машиналарининг исканжаловчилари, электр ускуналарини тузатиш ва уларга хизмат кўрсатиш бўйича электромонтёр, дафтар саҳифасига чизиқ тортиш агрегатларининг созловчи-чилангарлари ва юқори босма матбаачиси, назорат-ўлчов асбоблари чилангари.

17 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЎРТА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати — 1 йил.

БИЛИМ ЮРТИГА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАНЛАРГА (ўрта махсус ўқув юртлари даражасида) **СТИПЕНДИЯ ВА КОРХОНА МАБЛАҒЛАРИ ҲИСОБИДАН ОЙИГА 42 СЎМ ПУЛ ТЎЛАБ БОРИЛАДИ.**

Ҳарбийдан захирага бўшатилган ҳамда билим юртига «электр ускуналарини тузатиш ва уларга хизмат кўрсатиш бўйича электромонтёр», «дафтар саҳифасига чизиқ тортиш агрегатларининг созловчи-чилангари», «назорат-ўлчов асбоблари чилангари» ихтисослари бўйича ўқишга кирганларга ой сайин стипендия ҳамда корхона маблағлари ҳисобидан 100 сўмдан қўшимча ҳақ тўлаб борилади.

БОШҚА ШАҲАРДАН КЕЛГАНЛАРГА ЁТОҚХОНАДАН ЖОЙ БЕРИЛАДИ, ОВҚАТЛАНИШ — СТИПЕНДИЯНИНГ БИР ҚИСМИ ҲИСОБИГА БЎЛАДИ.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: танланган ихтисоси кўрсатилган ҳолда билим юрти директори номига ариза, маълумоти тўғрисида аттестат, ўқиш ёки иш жойидан тавсиянома, турар жойидан ва оилавий таркиби тўғрисида шаҳодатномалар, меҳнат дафтарчасининг нусхаси (ишлайдиганлар учун), бош кийимсиз тушилган, 3х4 см катталикдаги 6 та фотосурат.

Паспорт, ҳарбий билет ёки қайд этилганлик тўғрисидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

Ўқиш жойига етиб боргунча йўлкира ҳақи фабрика ҳисобидан тўланади.

Билим юртларини битирган ўқувчилар Тошкент қоғоз фабрикасига ишга юборилади.

ҲУЖЖАТЛАР — 15 АВГУСТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, 5-алоқа бўлими, Куйбишев узун кўчаси, 23-уй, кадрлар бўлими (5, 26-трамвайларнинг «Отчопар» бекати; 12, 26, 52, 183-автобусларнинг «Узбум» бекати).

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги
Тошкент шаҳар халқ таълими бошқармаси

А. А. ХУЖАЕВ НОМЛИ 12-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

Тошкент шаҳри мактаб ўқувчилари ва йигит-қизларни 1990—1991 ўқув йили учун

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ТОШКЕНТ ҚУРИЛИШЛАРИДА ИШЛАШ УЧУН ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА МАЛАКАЛИ ИШЧИЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ:

бўёқчи-сувоқчи-кошинкор, бадиий безак бўйича сувоқчи, ғишт терувчи — пўлат ва темир бетонли қурилмалар йиғувчи (монтажчи), дурадгор — паркетчи-ойнасоз, электр-газ пайвандчи-ҳайдовчи, кошинкор-плитачи-мозаикачи, слесарь-сантехник (ўқиш муддати 6 ой, 1 йил, 2 йил), бетончи-қолипчи (ўқиш муддати 5 ой).

Ўқиш давомида талабалар 3 маҳал бепул овқат, кийим-бош билан таъминланадилар.

Ўқишни тугатганларга ўрта маълумоти тўғрисида ва ҳунар ўрганганлиги ҳақида диплом ҳамда мутахассислик (разряди) даражаси берилади.

Ишлаб чиқариш тажрибаси (практикаси) даврида меҳнат ҳақининг 50 фоизи тўланади.

5—6 ойлик группаларда ўқиш учун 10 синф ҳажмида маълумотлилар ҳамда Совет Армияси сафларида хизмат қилиб қайтганлар қабул қилинади. Уларга ҳар ойда 66 сўм стипендия тўланади.

Билим юртида ўқиш узлуксиз иш стажига киради. Талабалар учун ҳаваскорлик тўгаралари ва фан тўгаралари, 13 хил спорт секциялари ишлаб турибди.

МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Ўқишни имтиёзли диплом билан тугаллаганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига конкурссиз қабул қилинадилар.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: ариза, таржимаи ҳол, туғилганлик тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақидаги гувоҳнома, мактабдан характеристика, яшаш жойидан справка, 236-формадаги медицина справкаси, 6 дона 3х4 см. катталикдаги фотосурат.

Бизнинг қўнимгоҳимиз: 700131, Тошкент шаҳри, А. Икромов райони, 26-квартал, 1-уй (3, 187-автобусларнинг 12-квартал, 4, 9, 17-трамвайларнинг «30 поликлиника» бекатлари). Телефонлар: 76-27-56, 76-36-58.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ МАОРИФИ ВАЗИРЛИГИ
ШАҲАР ХАЛҚ МАОРИФИ БОШҚАРМАСИ

ЎҚИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Тошкент шаҳар 37-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ «Ташметрострой» қурилиш тресги учун қуйидаги ихтисослар бўйича

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

9-СИНФ АСОСИДА

электр-газ пайвандчи, плитка билан кошинловчи, бўёқчи-сувоқчи, назорат-ўлчов асбоблари ва автоматикаси оператори, автослесарь.

Ўқув машғулотлари ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

ЎҚИШ МУДДАТИ 2 ва 3 ЙИЛ.

Билим юртини муваффақиятли тугатган ўқувчиларга олий ўқув-юртларига, техникумларга киришга йўлланмалар берилади.

11-СИНФ АСОСИДА

электр-газ пайвандчи, 94 сўм ҳажмида стипендия билан таъминланадилар. Ўқиш муддати 6 — 10 ой. Ўқишга ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар ва Тошкент шаҳрида пропискага эга бўлганлар қабул қилинади.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар топширилади: билим юрти номига ариза, маълумоти ҳақида гувоҳнома.

Билим юрти макони: Чилонзор ноҳияси, 20 квартал, 35-уй (50, 78-автобуслар, С. Раҳимов метро станциясидан 17-трамвай).

Телефон: 76-89-05.

ТЎЙЛАР МУБОРАК!

Тўй тантаналарида маданий хизмат қилишга мослаштирилган ва замонавий репертуарларга эга бўлган Авиасозлар маданият саройининг

«САМО» АНСАМБЛИ

бахт ва шодлик оқшомини кўнгилдагидек ўтказишда

ХИЗМАТИНГИЗГА ТАЙЁР!

Ансамблни кассага пул тўлаш йўли билан тўйхонага таклиф қилишингиз мумкин.

Буюртмалар олдиндан ҳар куни соат 16.00 дан маданият саройининг 2-қават, 90-хонасида қабул қилинади.

Маконимиз: Авиасозлар шаҳарчаси, Лисунов кўчаси, Авиасозлар маданият саройи (15, 23, 48, 72, 151, 54, 6-автобуслар; 3, 23-трамвайларнинг «Маданият саройи» бекати. Метронинг «Чкалов» станцияси). Телефон: 96-55-81.

КИНО

3 АВГУСТ

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «АБДУЛЛА» (катта зал, 11, 12.30, 16, 18.30, 20.40), «ОНА БЎРИ», «БУЮК МУТТАҲАМ» (кичик зал, 12, 15, 18, 21.00).

Чайка — «МАФИЯНИНГ ХОТИНИ» (тоқ соатларда, 20.45 да).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ЭЛЬВИРА — ҚОРОНҒУЛИК ҲОКИМАСИ» (тоқ соатларда).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «АНТУАННИНГ ЖИНОЯТИ» (тоқ соатларда); «ҚУМ КАРЬЕРИ ГЕНЕРАЛЛАРИ» (жуфт соатларда).

Нукус — «КУЙЛАЁТГАН ЧИҒАНОҚ» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45).

К. Ёрматов номли — «КАТТА ОДАМ» (12, 18).

Москва — «ШИНА — ЧАНГАЛЗОРЛАР МАЛИКАСИ» (11, 13.30, 16, 18.20, 20.40).

Восток — «МАФИЯНИНГ ХОТИНИ» (13.40, 17, 20.30).

Фестиваль (ёзги) — «МАФИЯНИНГ ХОТИНИ» (21.15).

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА КАСБГА ЙЎНАЛТИРИШ МАРКАЗИ

«ГРАНИТ» ЎРТА ОСИЁ МОНТАЖ ТЕХНОЛОГИЯ БОШҚАРМАСИГА
ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

электр-газ пайвандчилар, 4, 6 разрядли чилангарлар, автокранчилар, 4-6 разрядли авточилангарлар, компрессорчилар, ғишт терувчилар, электрчи-муҳандис, алоқа техниги, қишлоқ хўжалиги мудири.

МАЪЛУМОТЛАР ОЛИШ УЧУН ЧИЛОНЗОР ДАҲАСИ, 2-МАВЗЕ, 5-УЙГА (Чилонзор район аҳолини ишга жойлаштириш бўлими) МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН.

«Ташплодоовощпром» бирлашмасининг

ЛЕНИН РАЙОН УЛГУРЖИ ЧАКАНА ИДОРАСИ

ЛЕНИН РАЙОН УЛГУРЖИ ЧАКАНА МЕВА-САБЗАВОТ КОМБИНАТИ ДЕБ

ҚАЙТА НОМЛАНДИ.

Ленин район улгуржи чакана идорасига қарашли 1-25-магазинлар, шунингдек, 1-база, 2, 3, 4, 5, 6-омборлар ва тара омборининг йўқолган

МУҲРИ, БУРЧАКЛИ ШТАМПИ ВА ШТАМПЛАРИ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Ҳамза районидаги 155-ўрта мактаб томонидан **Дўсмухамедов Тўйчи Юнусович** номига берилган 301360 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Акмал Икромов районидаги 11-автодормехбаза жамоаси автодормехбаза директори Б. А. Мамадалиевга отаси

Акбар Ҳайдарович МАМАДАЛИЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон «Кибернетика» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси тажриба-экспериментал заводи жамоаси директор ўринбосари Ю. Эгамовга онаси

Юлдуз ЭГАМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар деҳқон бозорлари бошқармаси «Эски жўва» деҳқон бозорлари жамоаси 1956 йилдан бери КПСС аъзоси, кекса савдо ходими, меҳнат ветерани, пенсионер

Толибжон ОРИПОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

«Узкультторг» Тошкент вилоятлараро улгуржи савдо базаси жамоаси базанинг собиқ ходими, план бўлими бошлиғи

Дмитрий Васильевич КУЛЮШИНнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ оқшоми

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76; хатлар — 33-29-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек ва рус тилларида мустақил чиқади.

140.390 нусхада чоп этилади. Индекс 64690. Д—2201.
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.